

Informácia o plnení
Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky
za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

1. Úvod

Strategický dokument Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky (ďalej len „NKIVS“), schválený vládou Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) uznesením č. 437 z 28.9.2016, ustanovuje ciele, princípy a prístup k procesu budovania eGovernmentu v SR.

V zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MIRRI“) ako ústredný orgán štátnej správy (ďalej len „UOŠS“) pre oblasť informatizácie zabezpečuje centrálné riadenie informatizácie spoločnosti, tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie (ďalej len „IT“), centrálnu architektúru informačných technológií verejnej správy (ďalej len „ITVS“) a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.

V období od 1.6.2016 do 30.6.2020 boli tieto kompetencie v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPVII“). Od 1.7.2020 sú kompetencie v pôsobnosti ministerstva.

Táto informácia o plnení NKIVS za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020 sa predkladá podľa úlohy B.4. z uznesenia vlády SR č. 437 z 28.9.2016 ako piata v poradí.¹⁾

2. Dosahovanie cieľov

NKIVS **ustanovila šesť cieľov** informatizácie verejnej správy, a to:

- posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života,
- posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti,
- priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov,
- umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IT, neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií,
- optimalizácia využitia IT vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb,
- bezpečnosť kybernetického priestoru.

Pre uvedené ciele bolo zadefinovaných 65 ukazovateľov, ku ktorým pribudlo v roku 2018 ďalších 9 ukazovateľov, súvisiacich s revíziou výdavkov na informatizáciu. V tejto informácii je hodnotených 38 ukazovateľov stanovených v NKIVS. Zvyšné ukazovatele sú napĺňané realizáciou projektov Prioritnej osi č. 7 „Informačná spoločnosť“ Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OPII“) do roku 2023.²⁾ Predmetné ukazovatele OPII sú každoročne odpočítované k 30.6. za predchádzajúci rok, schvaľované Európskou komisiou (ďalej len „EK“) a zverejňované na portáli Riadiaceho orgánu.³⁾

1) <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22293/1>, <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22762/1>, <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23683/1>,
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25314/1>.

2) <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko-a-uv-sr/> Zoznam merateľných ukazovateľov PO7 OPII, MP CKO č. 17 k číselníku merateľných ukazovateľov.

3) <https://www.opii.gov.sk/monitorovanie-a-hodnotenie/hodnotiace-spravu>

Odpočty ukazovateľov NKIVS sú získavané od správcov ITVS z centrálneho metainformačného systému verejnej správy (ďalej len „MetaIS“), z hlásení správcov, resp. gestorov úloh podľa Metodického usmernenia Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 5651/2019/oSAEG-1 z 20.9.2019 na odpočet plnenia Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky orgánmi riadenia⁴⁾ a z meraní EUROSTAT.

2.1 Cieľ Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Podcieľ NKIVS: Zvýšime kvalitu, štandard a dostupnosť elektronických služieb pre občanov									
Tabuľka 1: Ukazovatele pre elektronické služby pre občanov									
2	TAB1	Celkové používanie služieb eGovernmentu občanmi	42%	47%	51%	59%	62%	74%	isoc_bde15ei http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=isoc_bde15ei&lang=en
6	TAB1	Podiel dát o občanovi, s ktorými môže občan manipulovať cez službu moje dáta	0	x	x	x	x	90%	Služba Moje dáta zatiaľ nie je v prevádzke.
Podcieľ NKIVS: Zlepšime pokrytie širokopásmovým internetom									
Tabuľka 2: Ukazovatele pre širokopásmový internet									
7	TAB2	Percento populácie využívajúce mobilný širokopásmový prístup na internet	6%	73%	73%	80%	80%	48%	isoc_ci_im_i https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=isoc_ci_im_i&lang=en
8	TAB2	Percento populácie využívajúce širokopásmový internet pravidelne	74%	79%	78%	82%	88%	90%	isoc_ci_ifp_fu http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=isoc_ci_ifp_fu&lang=en
Podcieľ NKIVS: Zlepšime digitálne zručnosti a inklúziu znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu									
Tabuľka 3: Ukazovatele pre zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov									
11	TAB3	Percento znevýhodnených jednotlivcov používajúcich internet	53%	67%	67%	82%	82%	70%	ISOC_CI_IFP_IU https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/e38d5c46-cfe3-4f08-ad28-7ba158790d02?lang=en

Na základe merateľných ukazovateľov môžeme dosiahnutie cieľa hodnotiť pozitívne. Nárast je vidieť hlavne v oblasti celkového používania služieb eGovernmentu občanmi, percento populácie využívajúce mobilný širokopásmový prístup na internet a širokopásmový internet pravidelne.

Nesplnený je ukazovateľ týkajúci sa služby Moje dáta, ktorého riešenie je pripravované v rámci národného projektu (ďalej len „NP“) OPII.

4) <https://metais.vicepremier.gov.sk/help?pageId=24510567>

2.2 Cieľ Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Podcieľ NKIVS: Zvýšime kvalitu, štandard a dostupnosť elektronických služieb pre podnikateľov									
Tabuľka 4: Ukazovatele pre elektronické služby pre podnikateľov									
17	TAB4	Administratívna záťaž	100%	x	x	x	x	35%	MH SR
18	TAB4	Regulačná záťaž	100%	x	x	x	x	50%	MH SR
Podcieľ NKIVS: Zvýšime inovačnú kapacitu najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike									
Tabuľka 5: Ukazovatele pre zvýšenie inovačnej kapacity									
23	TAB5	Percento MSP predávajúce tovar a služby online	12%	15%	13%	12%	17%	40%	tin00111 http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=tin00111&lang=en
24	TAB5	Percento občanov objednávajúcich tovar a služby online	45%	59%	59%	60%	62%	70%	ISOC_EC_IBUY https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_EC_IBUY__custom_532329/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=fade10b1-7bd3-46dc-9661-2ac1b07f617a

Ukazovatele 17 a 18 sú naviazané na stratégiu lepšej regulácie, pre ktorú sa realizuje projekt Regulatory Impact Assessment (RIA), financovaný z OPII, ktorého príjemcom je Ministerstvo hospodárstva SR. Projekt má byť dokončený v roku 2023. Obidva ukazovatele nie sú splnené ku koncu hodnoteného obdobia.

V tejto súvislosti je pripravená aktualizácia Jednotnej metodiky posudzovania vplyvov, ktorej podstatnou zmenou je zavedenie princípu „one in – one out“ v roku 2021 a princíp „one in - two out“ od roku 2022. Cieľ zavedenia tohto princípu bol deklarovaný v Stratégii lepšej regulácie, schválenej v roku 2018. Podľa tohto princípu majú mať predkladatelia nových regulácií povinnosť v prvej fáze jeho implementácie nezvyšovať regulačnú záťaž a od roku 2022 ju priamo znižovať v rámci regulácií v ich kompetencii. Každá novo zavádzaná regulácia má mať vyčíslený finančný vplyv nárastu regulačnej záťaže a zároveň navrhnutý ekvivalentný pokles, respektíve dvojnásobný pokles (one in - two out) záťaže. Cieľom je systémovým spôsobom dosiahnuť znížovanie regulačných povinností.

K druhému cieľu sú sledované dva ukazovatele 23 a 24 merané EUROSTATom, ktoré zobrazujú vývoj predávania a objednávania tovaru a služieb online. Obidva ukazovatele od roku 2016 pravidelne narastajú.

2.3 Cieľ Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Podcieľ NKIVS: Zlepšíme dostupnosť údajov verejnej správy vo forme otvorených údajov									
Tabuľka 6: Ukazovatele pre dostupnosť otvorených údajov									
28	TAB6	Počet aplikácií, ktoré kreatívne využívajú		5	19	4	5	200	data.gov.sk

		otvorené dáta a otvorené API							
30	TAB6	Podiel dát publikovaných ako otvorené dáta	0%	x	56%	86%	92%	98%	data.gov.sk
32	TAB6	Podiel informačných systémov verejnej správy, ktoré poskytujú otvorené API	0%	1%	3%	27%	30%	100%	MetaIS

V súčasnosti je na data.gov.sk zaregistrovaných 5 aplikácií, ktoré sú sprístupnené na voľné použitie. Okrem toho otvorené datasety využívajú subjekty vlastnými aplikáciami, pričom ich počet nie je možné určiť, nakoľko nie je vyžadovaná registrácia subjektov. Podmienenie získania dát registráciou na webovom sídle by bolo proti princípom otvorenosti týchto údajov. Z týchto dôvodov výsledok ukazovateľa 28 nemá relevantnú výpočtovú hodnotu.

Na základe uznesenia vlády SR č. 346 z 24.7.2017 bol v roku 2020 vytvorený dátový inventár a katalóg otvorených údajov.⁵⁾ Celkový podiel dát publikovaných ako otvorené údaje na data.gov.sk (ukazovateľ 30) voči dátovému inventáru k 31.12.2020 bol 92% (ukazovateľ 30). Aktuálne je na data.gov.sk zverejnených 2106 datasetov od 25 povinných osôb.

Celkový počet prevádzkovaných agendových informačných systémov verejnej správy (ďalej len „ISVS“) relevantných pre vyhodnotenie merateľného ukazovateľa 32 zaevidovaných v MetaIS je 767. Z toho je celkový počet 231 ISVS, ktoré poskytujú aplikačné služby na externú integráciu.

K naplneniu tohto cieľa prispieva implementácia projektu Centrálna API Manažment Platforma na publikovanie služieb štátu cez Open API, API Gateway (su_214, projekt_514) v rámci Modulu procesnej integrácie a integrácie údajov, ktorého výstupy umožnia

- jednotné pripojenie a interakciu prístupových miest,
- jednotný prístup informačných systémov k informačným systémom orgánom verejnej moci na účely výkonu verejnej moci elektronicky.

K cieľu Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov vo forme otvorených údajov možno konštatovať, že cieľ bol nastavený správne a je stále aktuálny.

2.4 Cieľ Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Podcieľ NKIVS: Zlepšime výkonnosť verejnej správy vďaka nasadeniu moderných informačných technológií									
Tabuľka 7: Ukazovatele pre optimalizáciu procesov									
39	TAB7	Počet inštitúcií, ktoré systematicky a metodicky zlepšujú elektronické služby verejnej správy (za použitia metód behaviorálnej vedy a princípov UX).		x	1	28	15	150	MIRRI
Podcieľ NKIVS: Zlepšime využívanie údajov a znalostí v rozhodovacích procesoch vo VS									

5) <https://datalab.digital/referencne-udaje/plan-vyhlasovania-referencnych-udajov/>

Tabuľka 8: Ukazovatele pre lepšie využívanie dát									
43	TAB8	Podiel inštitúcií verejnej správy, ktoré využívajú referenčné údaje		54%	63%	92%	92%	100%	MIRRI
44	TAB8	Počet inštitúcií verejnej správy, ktoré poskytujú referenčné údaje		13	26	31	93	120	MetaIS
45	TAB8	Podiel referenčných údajov (pre zabezpečenie princípu jedenkrát a dost')		x	x	0%	8%	100%	MIRRI
47	TAB8	Podiel dát o podnikateľovi s prístupom cez službu „moje dáta“		x	x	0%	0%	95%	MIRRI
48	TAB8	Kvalita údajov (pre jednotlivé inštitúcie)		x	x	0%	79%	99%	MIRRI
49	TAB8	Podiel dát prístupných na analytické spracovanie		x	x	0%	0%	99%	MIRRI

K napĺňaniu podcieľa Zlepšenie výkonnosti verejnej správy vďaka nasadeniu moderných IT prispeli najmä aktivity oddelenia behaviorálnych inovácií ministerstva, ktoré zavádza od roku 2019 systémové a štrukturálne zmeny.

V roku 2020 začalo oddelenie behaviorálnych inovácií ministerstva vykonávať kontroly pred publikáciou nových a upravovaných služieb z pohľadu behaviorálnych inovácií a používateľskej kvality, k čomu sa viaže ukazovateľ 39. Do kontroly bolo zapojených 15 inštitúcií. Napriek tomu cieľová hodnota ukazovateľa nebola v sledovanom období dosiahnutá, je predpoklad neskoršieho splnenia.

Oddelenie behaviorálnych inovácií ministerstva v sledovanom období v záujme vytvorenia systému kontinuálneho zlepšovania elektronických služieb verejnej správy, aby boli atraktívnejšie, príjemne sa používali, boli jednoduché a motivovali používateľov k dobrým rozhodnutiam:

- aktualizovalo Jednotný dizajn manuál elektronických služieb,
- školovalo zamestnancov ministerstiev v téme „Ako aplikovať CX princípy vo verejnej správe“ tak, aby bol zákazník/občan v centre pozornosti štátu,
- do vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov zapracovalo princípy UX,
- vydalo základné metodiky,
- zrealizovali hodnotenie životných situácií a elektronických služieb z pohľadu občana a podnikateľa (z používateľského pohľadu) a pohľadu behaviorálnych inovácií.

K napĺňaniu podcieľa Zlepšenie využívania údajov a znalostí v rozhodovacích procesoch vo verejnej správe smerovalo viacero aktivít oddelenia dátovej kancelárie ministerstva, avšak treba konštatovať, že cieľ nebol dosiahnutý, zo 6 ukazovateľov je k 31.12.2020 nesplnených 5.

Pozitívne možno hodnotiť ukazovateľ 43 Podiel inštitúcií verejnej správy, ktoré využívajú referenčné údaje, kde z 24 ÚOŠS je to 22 orgánov (nekonsumuje len Protimonopolný úrad SR a Správa štátnych hmotných rezerv).

Ukazovateľ 44 - k 31.12.2020 poskytovalo 93 inštitúcií verejnej správy referenčné údaje do Modulu procesnej integrácie a integrácie údajov. V role poskytovateľa referenčných údajov to boli orgány riadenia, a to Ministerstvo vnútra SR, Štatistický úrad SR, Ministerstvo financií SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V role poskytovateľa údajov zo zdrojových registrov to bolo 71 inštitúcií verejnej správy.

K zlepšeniu situácie v ukazovateli 45 prispelo schválenie plánu vyhlasovania referenčných údajov ministerstvom,⁶⁾ ktorý obsahuje 11 referenčných registrov pripravovaných na vyhlásenie. Na realizácii plánu oddelenie dátovej kancelárie ministerstva aktívne spolupracovalo so správcami údajov s cieľom jeho splnenia v súlade s predpokladanými termínmi. V roku 2020 bol vyhlásený Register adries za referenčný register.

Nesplnený je ukazovateľ 47 týkajúci sa služby Moje dáta pre podnikateľov. Implementovaný NP financovaný z OPII, má za cieľ zaviesť systematické sprístupňovanie Mojich údajov pre občanov aj podnikateľov. Na konci roka 2020 bolo ukončené verejné obstarávanie a pripravená zmluva s dodávateľom. Legislatívnu podporu reprezentuje pripravovaný zákon o údajoch. Nasadenie služby do prevádzky sa predpokladá v roku 2023. Služba zabezpečí dostupnosť potrebných relevantných údajov o fyzickej osobe alebo právnickej osobe, napomôže zvýšeniu dátovej kvality v informačných systémoch štátu, zlepšeniu aplikácie princípu „jedenkrát a dost“ a následne k zníženiu byrokracie.

Ukazovateľ 48 - v nadväznosti na vydanú metodiku na zlepšovanie dátovej kvality bol zavedený pravidelný monitoring dátovej kvality vo verejnej správe. Oddelenie dátovej kancelárie ministerstva v roku 2020 koordinovalo aktivity na 10 ÚOŠS a ich 21 registroch. Priemerná kvalita údajov predmetných 21 registrov dosiahla hodnotu 79 %.⁷⁾

Ukazovateľ 49 - dáta na analytické spracovanie nie sú dostupné. Sprístupnenie dát na analytické spracovanie bude riešené cez NP Konsolidovaná analytická vrstva, financovaný z OPII, ktorý bol koncom roka 2020 po ukončení verejného obstarávania, pred podpisom zmluvy s dodávateľom. Nasadenie služby do prevádzky sa predpokladá v roku 2023.

Legislatívnu podporu reprezentuje pripravovaný zákon o údajoch, kde sú požiadavky na funkcionality zapracované tak, aby analytické jednotky mali prístup k požadovaným údajom priamo, v anonymizovanej, alebo pseudonymizovanej forme, pokiaľ obsahujú osobné údaje.

K podcieľu Zlepšenie využívania údajov a znalostí v zmysle princípu „jedenkrát a dost“ prispieva aj zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. (ďalej len „zákon proti byrokracii“). Prijatím zákona proti byrokracii bola vypustená povinnosť pre fyzické osoby a právnické osoby predkladať orgánom verejnej moci v listinnej podobe výpisy z obchodného registra, živnostenského registra, listu vlastníctva, výpisy a odpisy z registra trestov, potvrdenia o návšteve školy, výpisy z registra nadácií, občianskych združení, neinvestičných fondov, neziskových organizácií, organizácií s medzinárodným prvkom, potvrdenia o nedoplatkoch na zdravotnom poistení, na sociálnom poistení a daniach a clách, potvrdenia o dávkach nemocenského poistenia a o dôchodkových dávkach.

Ministerstvo v roku 2020 vypracovalo návrh druhej novely zákona proti byrokracii, ktorou sa navrhuje zrušenie ďalších 19 povinností predkladať v rámci úradných konaní, napríklad kópiu rodného listu, sobášneho listu, úmrtného listu, potvrdenie o neporušení zákazu nelegálneho zamestnávania, potvrdenie o pobyte, potvrdenie o pridelení IČO, výpis z centrálného registra hospodárskych zvierat a potvrdenie, že hospodársky subjekt nie je v reštrukturalizácii, nie je v konkurze ani na neho nie vyhlásený konkurz a potvrdenie, že hospodársky subjekt nie je v likvidácii.

Orgány verejnej moci sú pri svojej úradnej činnosti povinné a oprávnené získavať a používať údaje evidované v ITVS prostredníctvom portálu OverSi (<https://oversi.gov.sk/>), kde získavajú výpisy podľa zákona proti byrokracii. Portál OverSi využíva 3 900 inštitúcií a 30 000 ich registrovaných zamestnancov.

6) <https://datalab.digital/verejna-sprava/chcem-zjednodusit-zivot-obcanov/>

7) <https://datalab.digital/hodnotiace-spravu>

Pomer zobrazených výpisov prostredníctvom oversi.gov.sk je od začiatku fungovania tejto služby nasledujúci:

Názov služby	Pomer výpisov v %
Odpis z RPO	60%
Výpis z listu vlastníctva a kópia z katastrálnej mapy	26%
Výpis z registra trestov	3%
Potvrdenie o návšteve školy	3%
Nedoplatky na sociálnom poistení	3%
Nedoplatky na zdravotnom poistení	3%
Nedoplatky voči daňovému a colnému úradu	2%

Informačný systém Datacentrum obcí a miest (ďalej len „DCOM“) podľa zákona proti byrokracii poskytuje rovnaké služby ako OverSi. Celkový počet výpisov zobrazených prostredníctvom portálu OverSi a DCOM od 1.9.2018 do 31.12.2020 bol 1 399 073.

Oddelenie dátovej kancelárie ministerstva vykonáva aktivity v maximálnej možnej miere otvorene, transparentne, participatívne a kolaboratívne. Založilo webovú stránku,⁸⁾ na ktorej otvorene zverejňuje dokumenty a svoju činnosť. Na pravidelnej mesačnej báze vydáva newsletter o aktivitách dátovej kancelárie ministerstva. Okrem zasadnutí pracovných skupín k prioritám informatizácie realizovalo aj individuálne stretnutia s dátovými kurátormi všetkých ÚOŠS s cieľom podporiť nárast počtu zverejňovaných datasetov.

Celkovo k cieľu Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami možno konštatovať, že bol nastavený správne, je stále aktuálny, avšak stanovené ukazovatele neboli splnené, napriek tomu, že MIRRI počas rokov 2019 a 2020 vyvinulo množstvo aktivít, a aj preto, že nasadenie služieb je závislé od projektov OPII.

2.5 Cieľ Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb

Podcieľ NKIVS: Zlepšime výkonnosť verejnej správy vďaka nasadeniu moderných informačných technológií:

P. č.	NKIVS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Tabuľka 7: Ukazovatele pre optimalizáciu procesov									
52	TAB9	Podiel informačných systémov verejnej správy, ktoré využívajú štandardizované cloudové služby (výnimky z používania vládneho cloudu budú určené v rámci dokumentu strategickej priority vládny cloud)		1%	5%	7%	4%	95%	MIRRI
53	TAB9	Podiel informačných systémov verejnej správy, ktoré využívajú cloud automatizáciu		x	x	x	x	70%	MIRRI

8) <https://datalab.digital/>

K podcieľu „Zlepšime výkonnosť verejnej správy vďaka nasadeniu moderných informačných technológií“ treba konštatovať, že ide o nesplnenie ukazovateľov s najväčším problémom. Cloudová automatizácia nebola vôbec zavedená.

Implementácia rozvojových projektov sa spravidla uskutočňuje na infraštruktúre vládneho cloudu. V MetaIS je zaevidovaných 1191 ISVS (bez modulov), ktoré sú v prevádzke a plánujú rozvoj. Z toho 44 ISVS využíva infraštruktúrnú službu IaaS (kód MetaIS infra služba 130 - Využívanie IaaS vládneho cloudu, správca služby MIRRI), t. j. 3,7%. Túto infraštruktúrnú službu využíva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pre 11, Ministerstvo dopravy a výstavby SR pre 8, Ministerstvo zdravotníctva SR pre 5, MIRRI pre 4, Ministerstvo životného prostredia SR pre 4, Ministerstvo vnútra SR pre 3, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pre 2, Úrad pre reguláciu hazardných hier pre 3, Ministerstvo kultúry SR pre 1, Datacentrum elektronizácie územnej samosprávy (ďalej len „DEUS“) pre 1 a Záchraná zdravotná služba SR pre 1 informačný systém.

V rokoch 2021 až 2023 pribudne ďalších 152 ISVS, ktoré majú byť výstupom dopytovo orientovaných projektov (ďalej len „DOP“) financovaných z OPII, t. j. predmetnú infraštruktúrnú službu bude využívať 16,4% ISVS, čo však predstavuje opätovne len malé zlepšenie.

Rozvoj dvoch hlavných dátových centier, ktoré tvoria základ vládneho cloudového riešenia, a ktoré sú medzi sebou prepojené pre účely zálohovania a následnej možnej obnovy, tzv. disaster recovery, začal poskytovaním služby Infraštruktúra ako služba (ďalej len „IaaS“) v „privátnej časti“ vládneho cloudu.

Následne sa tento koncept rozšíril o časť „komunitného cloudu“ tým, že sa partnerom vládneho cloudu stalo DEUS pre účely poskytovania cloudových služieb IaaS a PaaS pre subjekty miestnej územnej samosprávy. DEUS je zároveň poskytovateľom cloudových služieb typu SaaS pre subjekty miestnej územnej samosprávy v súlade s technologickým princípom „vládný cloud prednostne“.

Ďalším krokom pre rozširovanie dostupnosti cloudových služieb bolo rozšírenie portfólia služieb o verejnú časť a to za pomoci zverejnenej metodiky zápisu cloudovej služby do katalógu služieb vládneho cloudu. V rámci OPII bola priorita vládneho cloudu podporená výzvami na DOP na migráciu do vládneho cloudu, v rámci ktorého bolo podaných 16 projektov.

Napriek uvedeným aktivitám je potrebné skvalitniť zber informácií o cloudových službách, dátach o aktuálnom využívaní, nákladoch na obstaranie a prevádzke cloudových služieb, transparentné zverejňovanie relevantných výsledkov a komunikácia s používateľmi cloudových služieb. Chýbajú nástroje na efektívny a rýchly obstarávací systém pre cloudové služby, nástroje na monitorovanie a pravidelnú kontrolu prevádzkových parametrov jednotlivých ITVS, vrátane bezpečnostných.

Podcieľ NKIVS: Zlepšime "governance" verejného IT

P. č.	NKIVS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Tabuľka 10: Ukazovatele pre IT governance									
56	TAB10	Podiel verejných obstarávaní s otvorenou súťažou (nejde o priame rokovacie konanie)		71%	90%	90%	93%	95%	ÚVO
57	TAB10	Podiel projektov v hodnote nižšej ako 5 miliónov EUR		42%	32%	51%	75%	75%	MIRRI
58	TAB10	Podiel projektov, ktoré prešli nezávislým posúdením hodnoty za peniaze - „value for money“		100%	100%	100%	100%	100%	MIRRI
59	TAB10	Podiel projektov riadených agilne		x	x	x	x	70%	MIRRI

61	TAB10	Podiel inštitúcií verejnej správy prevádzkujúcich ISVS, ktoré majú namodelované informačné prostredie v MetaIS		21%	38%	75%	75%	80%	MetaIS
62	TAB10	Podiel elektronických služieb verejnej správy, ktoré sú pravidelne monitorované a pre ktoré sa sleduje spätná väzba		57%	83%	45%	51%	90%	MetaIS

Ukazovateľ 56 je vypočítaný za celú SR podľa matematického vyjadrenia:

- podiel súťažných postupov verejných obstarávaní: Verejná súťaž + užšia súťaž + rokovacie konanie so zverejnením + súťažný dialóg + inovatívne partnerstvo + podlimitný postup zadávania zákaziek bez elektronického trhu,
- voči počtu postupov obstarávaní, kde bola forma otvorenej súťaže (postupy ako vyššie + nadlimitné priame rokovacie konanie + podlimitné priame rokovacie konanie).

Za rok 2020 bolo realizovaných 85 súťažných postupov, z toho 6 priamych rokovacích konaní a 79 s otvorenou súťažou, čím bol stanovený cieľový ukazovateľ splnený.

Rovnako boli splnené ukazovatele 57 a 58, týkajúce sa projektov IT. Zo 175 projektov evidovaných v MetaIS bolo do 5 mil. EUR schválených 131 projektov. Veľkú časť nových projektov tvoria dokumenty predkladané na výzvu moderné technológie - podpora Internet of things (IoT) v mestách.

V januári 2020 sa konal riadiaci výbor OPII, na ktorom boli schválené dva NP. Prijímateľ má povinnosť získať hodnotenie Útvoru hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR (ďalej len „ÚHP“) pre projekt nad 10 mil. EUR. Táto povinnosť vznikla pre projekt Zvýšenie kapacity vládneho cloudu v Datacentre Tajov.⁹⁾ Druhým projektom schváleným na riadiacom výbore OPII bol projekt Národné kompetenčné centrum pre vysokovýkonné počítanie. Pre tento projekt ÚHP vypracovalo hodnotenie pre potreby rokovania členov riadiaceho výboru OPII, avšak hodnotenie nebolo zverejnené vzhľadom na výšku investície pod 10 mil. EUR. Okrem predmetných NP bolo v roku 2020 schválených viacero projektov v rámci DOP, ku ktorým sa ÚHP nevyjadruje vzhľadom na nízku investíciu.

Ukazovateľ 59 zostal v červenej zóne, napriek tomu, že vydaním vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov bol vytvorený veľmi dôležitý predpoklad pre jeho budúce plnenie. Zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ITVS“) predstavuje systémovú zmenu v oblasti ITVS, z ktorej, okrem iného vyplýva, že všetky projekty IT musia byť riadené agilne.

Vyhláškou Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov s účinnosťou od 1.5.2020 boli ustanovené prvky agilného / iteratívneho projektového riadenia, napr. povinnosť rozdeliť projekt nad 1 mil. EUR minimálne na 2 časti, pričom nie je možné začať s ďalšou časťou, kým nie je dokončená predošlá, povinnosť realizovať v rámci projektu aspoň jeden z nasledovných prístupov: proof of concept, prototyp, alebo minimal viable product.

V roku 2020 boli schválené dva národné projekty, ktoré obsahujú modely architektúry v štúdiu uskutočniteľnosti. Z 24 ÚOŠS má takto namodelovanú architektúru projektov IT 18 ÚOŠS. Podľa Metodického pokynu na spracovanie štúdie uskutočniteľnosti projektu OPII v programovom období 2014 – 2020¹⁰⁾ je modelovanie architektúry povinné pre správcov IT len pri spracovaní štúdií

9) <https://www.mfsr.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/hodnotenie-investicnych-projektov/hodnotenie-investicnych-projektov.html>.

10) <https://metais.vicepremier.gov.sk/help>.

uskutočiteľnosti projektov OPII. Tento stav je nedostatočný, keďže modely nie sú ukladané do repozitára MetaIS. Na základe splnomocňovacieho ustanovenia zákona o ITVS bude potrebné túto povinnosť všeobecne zaviesť vyhláškou o prevádzke ITVS pre prevádzkované ISVS a novelou vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov pre projekty IT.

Ukazovateľ 61 - v MetaIS je evidovaných 1314 prevádzkovaných koncových služieb, ktoré sú výstupom projektov OPIS, ku ktorým majú byť monitorované parametre. Povinnosť monitorovať vybrané výkonové parametre bola stanovená v roku 2015 pre výstupy projektov OPIS, kedy boli mnohé projekty OPIS tesne pred dokončením a vo svojich rozpočtoch nerátali s budovaním nástroja na meranie výkonových parametrov. K 31.12.2020 malo 674 koncových služieb pravidelne monitorovaný parameter "počet volaní" koncových služieb. Tento stav je v tejto podobe nežiadúci a mal by sa výrazne zlepšiť vydaním vykonávacieho predpisu podľa § 31 písm. g) zákona o ITVS.

Rovnako ukazovateľ 62 a ani celkovo cieľ Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb bol nedostatočne naplnený a bude potrebné túto oblasť riešiť v novej NKIVS.

2.6 Cieľ Bezpečnosť kybernetického priestoru

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ. hodn.	Zdroj
Podcieľ NKIVS: Zvýšime ochranu kybernetického priestoru									
Tabuľka 11: Ukazovatele pre bezpečnosť kybernetického priestoru									
64	TAB1 1	Percento včas odvrátených bezpečnostných incidentov ISVS	90%	100%	96%	97%	99%	98%	NBÚ

V rámci OPII boli v roku 2020 pripravené pre oblasť kybernetickej bezpečnosti dva NP a jeden DOP:

- Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe (NP),
- Vybudovanie Centra simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti – Fáza 1 (NP),
- Centralizovaný manažment riadenia kybernetickej bezpečnosti verejnej správy (DOP).

Cieľom NP Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe je vytvorenie siete adekvátne odborne a technicky vybavených jednotiek pre riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov na národnej úrovni, schopných zabezpečiť prevenciu a odhaľovanie kybernetických incidentov, efektívnejšie predchádzanie a detekciu kybernetických incidentov v prostredí verejnej správy a efektívnejšiu reakciu na kybernetické incidenty v prostredí celého hospodárstva.

Hlavnou motiváciou NP Vybudovanie Centra simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti – Fáza 1 je vytvorenie prostredia pre zvýšenie povedomia, zručností, metodologickej a praktickej pripravenosti na kybernetické hrozby a útoky sociálneho inžinieringu na zamestnancov verejnej správy. Tento cieľ sa naplní prostredníctvom dvoch nosných služieb Centra simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti, ktorými sú výuka a simulácia.

Cieľom DOP Centralizovaný manažment riadenia kybernetickej bezpečnosti verejnej správy je pomôcť inštitúciám lepšie sa pripraviť na možné kybernetické hrozby. Hlavným dôvodom realizácie

projektu je potreba zavedenia centralizovaného riadenia kybernetickej bezpečnosti v celej štátnej správe.

Národné centrum kybernetickej bezpečnosti SK-CERT v pôsobnosti Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „NBU“) pokračovalo v budovaní operačných spôsobilostí na monitorovanie, včasné odhalenie, riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov a obnovu systémov po incidente. V marci 2020 sa stal doposiaľ jediným slovenským certifikovaným tímom v organizácii Trusted Introducer, ktorá združuje jednotky CSIRT na medzinárodnej úrovni. Aj vďaka národným a medzinárodným aktivitám SK-CERT sa podarilo v roku 2020 lepšie monitorovať, vyhodnocovať a riešiť kybernetické bezpečnostné incidenty a chrániť tak slovenský kybernetický priestor.

2.7 Ukazovatele súvisiace s revíziou výdavkov na informatizáciu

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých. 2016	K 31. 12.17	K 31. 12.18	K 31. 12.19	K 31. 12.20	Cieľ	Zdroj
66	RV	Podiel autentifikácií prostredníctvom mobilnej aplikácie eID	0%	x	x	x	x	60%	MIRRI
67	RV	Elektronické rozhodnutia vs. rozhodnutia v papierovej forme		x	2%	19% list.	24% listin.		NASES
68	RV	Aktivácia BOK - pomer vydaných BOK/počet vydaných eID		39%	47%	55%	63%		MV SR
69	RV	Využitie vybraných koncových elektronických služieb – počet elektronických podaní cez ÚPVS		x	3,5 mil.	4,4 mil.	4,8 mil.		NASES
70	RV	Podiel služieb podpísaných KEPom		x	11%	11%	49%		MetaIS
71	RV	Vyťaženosť cloudu (vCPU)	63%	x	x	80%	71%	85%	MV SR
72	RV	Zoznam posúdených občianskych projektov podľa nového Metodického pokynu pre posudzovanie investícií s aktualizovanou metodikou CBA		x	14	110	2		MIRRI
73	RV	Výdavky na softvér a licencie na jedného zamestnanca štátnej správy (EUR)		x	2,99 mil. / 343	6,35 mil. / 583	9,75 mil. / 807		MIRRI
74	RV	Úspora z elektronickej komunikácie (EUR)	2,5 mil.	x	1,1 mil.	60,5 mil.	79,7 mil.	4 mil.	NASES

Z deviatich ukazovateľov je nesplnené poskytovanie mobilnej aplikácie pre elektronický občiansky preukaz (ďalej len „eID“), čo je pretrvávajúci nedostatok. Predpokladá sa, že mobilná aplikácia eID bude v prevádzke od roku 2022.

Ukazovateľ 67 je vypočítaný zo štatistiky Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby (ďalej len „NASES“).¹¹⁾ Za rok 2020 bolo prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ďalej len „ÚPVS“) odoslaných 18 622 714 elektronických rozhodnutí a doručených 4 794 059 elektronických podaní. Prostredníctvom novej služby modulu elektronického doručovania sa vyhotovujú a doručujú listinné rovnopisy elektronických úradných dokumentov. Elektronický úradný dokument úrad autorizuje a odošle prostredníctvom modulu elektronického doručovania. Prevádzkovateľ služby (NASES) zabezpečí doručenie dokumentu do elektronickej schránky adresáta. Ak elektronická schránka adresáta nie je aktivovaná na doručovanie, zabezpečí vyhotovenie listinného rovnopisu a doručí ho adresátovi v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku. Prostredníctvom služby Centrálne elektronické doručovanie bolo odoslaných 1 139 859 listinných rozhodnutí. Od spustenia predmetného modulu do konca roku 2020 bolo prostredníctvom neho odoslaných 2 025 652 listinných rozhodnutí.

Ukazovateľ 68 - zavedením povinnosti vydávať bezpečnostný osobný kód (ďalej len „BOK“) ku každému vydanému eID. Počet občanov schopných komunikovať s verejnou správou elektronicky postupne stúpa. Z 5,45 mil. obyvateľov SR má 3,5 mil. vydaných eID, z toho má 2,2 mil. občanov aktivovaný BOK. U obyvateľov nad 65 rokov, ktorých je 1,069 mil. k aktivácii BOK nemusí dôjsť. Z 2,2 mil. eID s aktivovaným BOK má aktivovanú elektronickú schránku len 145 tisíc fyzických osôb.

Ukazovateľ 70 - počet všetkých prevádzkovaných koncových služieb štátnej správy je 496, z toho vyžaduje kvalifikovaný elektronický podpis (ďalej len „KEP“) 243 koncových služieb. Výpočet bol zrealizovaný exportom údajov z MetaIS "Gestor, koncová služba, formulár, vyžaduje KEP". Táto záležitosť sa nedá ovplyvniť, keďže KEP s časovou pečiatkou sa použije vtedy, ak podľa osobitného predpisu je náležitou vlastnoručný osvedčený podpis.

Ukazovateľ 72 - v roku 2020 sa konal jeden riadiaci výbor OPII, na ktorom boli schvaľované dva NP nad 1 mil. EUR. Okrem NP boli v roku 2020 schvaľované DOP z výzvy Moderné technológie, ktoré však neprekročili hranicu 1 mil. EUR a tým pádom nebola vypracovaná analýza nákladov a prínosov (ďalej len „CBA“). Povinnosť vypracovať CBA je určená pre projekty OPII metodickým pokynom.¹²⁾

Ukazovateľ 73 - do metodiky výpočtu boli zahrnuté ÚOŠS a ich výdavky v roku 2020 na licencie, ktoré boli zatriedené do nasledovných položiek ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „EKRK“) v rámci rozpočtových kapitol: 630 Tovary a služby, 633018 Licencie, 636007 Nájomné za nájom Softvéru, 710 Obstarávanie kapitálových aktív, 711004 Licencií. Priemer nebol robený celoplošne, ale vychádzalo sa z počtu zamestnancov (12 090) u tých 22 organizácií, kde bol identifikovaný nákup alebo prenájom licencií. Vo výsledku nie sú započítané licencie, ktoré sa zakupovali spolu s údržbou informačného systému, ktoré vzhľadom na zaužívané metodické pravidlá nie je možné v súčasnosti samostatne identifikovať.

Nárast v roku 2020 bol spôsobený tromi faktormi (zmenou účtovania v jednotlivých rezortoch medzi EKRK kódmi, nákupom nových licencií, obnovou podpory po podpise centrálnej rámcovej zmluvy Oracle a dokúpením licencií a účtovaním do položiek licencie, ktoré sa v minulosti výrazne nevyužívali pre podprogram 0EK. Sledovaním tohto ukazovateľa sa zlepšilo rozúčtovanie položiek IKT do EKRK kódov, ktoré bude možné priamo sledovať v Rozpočtovom informačnom systéme.

Ukazovateľ 74 - za rok 2020 bolo prostredníctvom elektronického doručovania službami odoslaných 1 139 859 listinných rozhodnutí prostredníctvom Slovenskej pošty. Úspora podľa validovanej CBA na jednu zásielku predstavuje 2,74 eur. $1\,139\,859 \times 2,74 = 3\,123\,213,66$ EUR. Za rok 2020 bolo odoslaných 18 622 714 elektronických rozhodnutí, čo predstavuje úsporu: $18\,622\,714 \times 4,28 = 79\,705\,215,9$ EUR.

11) <https://data.gov.sk/dataset/pocet-rozhodnuti-podani-a-notifikacii-zaslanych-cez-upvs>, <https://www.slovensko.sk/sk/statistika-slovensko-sk>

12) Metodický pokyn CKO č. 7.

Tieto ukazovatele boli doplnené na základe požiadavky Implementačnej jednotky Úradu vlády SR a sú sledované od roku 2018. Ide skôr o sledovanie štatistických ukazovateľov, ktoré pôvodne neboli obsahom NKIVS.

3. Medzinárodné hodnotenia

Pokrok a úroveň rozvoja eGovernmentu, digitálneho trhu, otvorených údajov, portálov a pod. v jednotlivých krajinách je každoročne meraná medzinárodnými inštitúciami, a to s rôznym zameraním a podľa rôznych metodík.

3.1 Odpočet úrovne pokroku meraného indexom DESI

Pokrok a úroveň rozvoja digitálnej konkurencieschopnosti Európy v jednotlivých členských krajinách každoročne sleduje aj EK pomocou Indexu digitálnej ekonomiky a spoločnosti (ďalej len „DESI“), ktorý využíva kombináciu 37 indikátorov v piatich hlavných dimenziách merania: 1. dostupnosť internetového pripojenia, 2. ľudský kapitál, 3. využívanie internetových služieb, 4. integrácia digitálnych technológií v podnikoch a 5. digitálne verejné služby.

Posledná správa DESI 2020 bola zahrnutá do Informácie o plnení NKIVS za rok 2019 v septembri 2020. Novšia správa DESI nebola odvtedy publikovaná, preto výsledky iba stručne zrekapitulujeme.

Podľa správy DESI 2020 publikovanej v júni 2020, SR obsadila 22. miesto (z 28 krajín Európskej únie (ďalej len „EÚ“)), čo predstavuje medziročný pokles umiestnenia sa o jednu priečku. Tento výsledok predstavuje historicky najhoršie umiestnenie SR v DESI od jeho prvej publikácie v roku 2015. Na druhej strane sa v roku 2020 opäť zvýšilo celkové skóre SR na 45,2 (pri priemere EÚ 52,6) zo 42,9 v roku 2019 (pri priemere EÚ 49,4).

Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI)		2017	2018	2019	2020
DESI 1 – Internetové pripojenie	SK	45,9	37,9	39,6	47,5
	EU	51,2	39,9	44,7	50,1
DESI 2 – Ľudský kapitál	SK	40,6	42,9	44,2	41,8
	EU	45,4	47,6	47,9	49,3
DESI 3 – Používanie internetových služieb	SK	43,5	48,7	51,3	53,4
	EU	47,8	51,8	55,0	58,0
DESI 4 – Integrácia digitálnych technológií vo firmách	SK	32,3	35,8	33,1	32,6
	EU	37,6	37,8	39,8	41,4
DESI 5 – Digitálne verejné služby	SK	42,4	48,0	50,7	55,6
	EU	54,0	61,8	67,0	72,0
DESI – celkové umiestnenie	SK	21	20	21	22
DESI – celkové skóre		41,0	41,9	42,9	45,2
DESI – celkové skóre EÚ		46,9	46,5	49,4	52,6

Pokles o jednu priečku napriek zvýšenému skóre nasvedčuje tomu, že SR síce postupne zlepšuje úroveň svojej digitalizácie, avšak zvyšok EÚ rastie rýchlejšie. Rozdiel nášho skóre oproti priemeru EÚ sa zväčšil takmer o celý jeden bod na 7,4 bodov (oproti 6,5 v správe z roku 2019). Žiadna z piatich meraných dimenzií nedosahuje priemerné hodnoty EÚ. Najviac sa k nemu blíži dimenzia dostupnosti internetového pripojenia a využívania internetových služieb.

Napriek každoročnému postupnému rastu slovenského skóre v DESI umiestnenie SR stagnuje alebo sa dokonca prepadáva v rámci poslednej tretiny krajín EÚ a osciluje okolo 20. miesta.

Uvedené trendy nasvedčujú minimálne dvom základným faktom – pokrok v digitalizácii SR síce nastáva, avšak medziročne má vo väčšine ukazovateľov iba mierny rast, pričom toto tempo nestačí na dobiehanie tých digitálne vyspelejších štátov EÚ, ktoré v rebríčku postupujú a rastú oveľa rýchlejšie.

V piatej dimenzii DESI zameranej na digitálne verejné služby SR v roku 2020 zaznamenala svoje najhoršie umiestnenie, keď kleslo o jednu priečku na 26. miesto v EÚ s celkovým skóre 55,6 pri priemere EÚ v hodnote 72,0. DESI 2020 identifikuje naše nedostatky najmä v troch oblastiach:

- neochota občanov využívať elektronické služby štátu, ktorá v DESI mierne rastie (iba 52% užívateľov internetu využíva digitálne verejné služby oproti 54% v správe z roku 2019), spôsobená nízkou dôverou v bezpečnosť týchto služieb a tiež ich nedostatočnou užívateľskou príťažlivosťou,
- nedostatočná práca s údajmi občanov, ktorými už disponuje štát, na pozadí poskytovaných elektronických služieb (predvyplnené formuláre, resp. služby úplne bez potreby poskytovania už známych údajov),
- miera otvorenosti vládnych údajov (skóre medziročne kleslo zo 74% na 33% pri priemere EÚ na úrovni 66%).

Uvedená dimenzia DESI je úzko previazaná s hodnotením eGovernment Benchmark, preto ak budú zmysluplne ciele opatrenia, tieto budú paralelne prispievať k zlepšovaniu hodnotenia SR v oboch indexoch.

Nadalej je potrebné pracovať na kvalite užívateľskej skúsenosti elektronických služieb. Tento parameter stále viac naberá na význame vo viacerých medzinárodných hodnoteniach. Ukazovatele a atribúty hodnotenia DESI by mali byť previazané na prioritizáciu služieb a funkcionality, na zlepšení ktorých sa pracuje. Príslušné strategické dokumenty by mali reflektovať na indikátory, ktorými je SR hodnotená. Z pohľadu DESI je kľúčové zlepšiť využívanie údajov, ktorými štát disponuje tak, aby bolo efektívne a čo najviac proaktívne.

3.2 eGovernment Benchmark

EK každoročne na jeseň pripravuje hodnotenie elektronizácie verejnej správy (eGovernment Benchmark). eGovernment Benchmark hodnotí plnenie cieľov, ktoré si krajiny EÚ stanovili v Akčnom pláne EÚ o elektronickej verejnej správe pre roky 2016 – 2020.¹³⁾

Posledná dostupná správa zverejnená v auguste 2020 (hodnotiaca rok 2019), bola zahrnutá do Informácie o plnení NKIVS za rok 2019 predloženej v septembri 2020, preto výsledky iba stručne rekapitulujeme. Publikácia novej správy za rok 2020 sa očakáva v lete 2021.

Správa vychádza zo zberu dát a spotrebiteľského testovania služieb vykonaného v roku 2019. Cieľom správy je meranie a porovnanie pokroku vo využívaní informačných a komunikačných technológií vo verejnej správe, ako aj zdieľanie najlepších skúseností z praxe. Meranie sa uskutočňuje v rámci štyroch základných dimenzií: 1. zameranie na užívateľa, 2. transparentnosť, 3. cezhraničné služby (táto dimenzia hodnotí cezhraničné služby pre občanov a pre podnikateľov), 4. kľúčové nástroje.

Každý ukazovateľ sa hodnotí na ôsmych životných situáciách, tzv. „life events“, ktoré zachytávajú skúsenosť občana/podnikateľa s reťazcom služieb štátu, ktorý musí absolvovať pri riešení danej životnej situácie. Životné situácie sú stabilne rozdelené do dvoch skupín a každý rok sú preto hodnotené iba štyri životné situácie. Správa z roku 2020 hodnotila v priebehu roku 2019 nasledovné štyri životné situácie: pravidelné podnikateľské operácie, začatie konania sporu vo veciach s nízkou hodnotou, presťahovanie sa a vlastníctvo a používanie auta.

13) <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-eu-egovernment-action-plan-2016-2020-accelerating-digital-transformation>

V celkovom poradí hodnotených krajín sa SR umiestnila na 26. mieste spomedzi 36 hodnotených krajín (EÚ28 + Švajčiarsko, Nórsko, Island, Srbsko, Čierna hora, Albánsko, Severné Macedónsko, Turecko), čím sa SR zlepšila v rebríčku o jedno miesto v porovnaní s predchádzajúcim rokom. SR dosiahla celkové skóre 61,3, zatiaľ čo priemer EÚ28 bol 71,9 a zaradila sa tak medzi krajiny, ktoré zaznamenali najväčší progres v hodnotení oproti predchádzajúcemu roku (zlepšenie o 7 percentuálnych bodov).

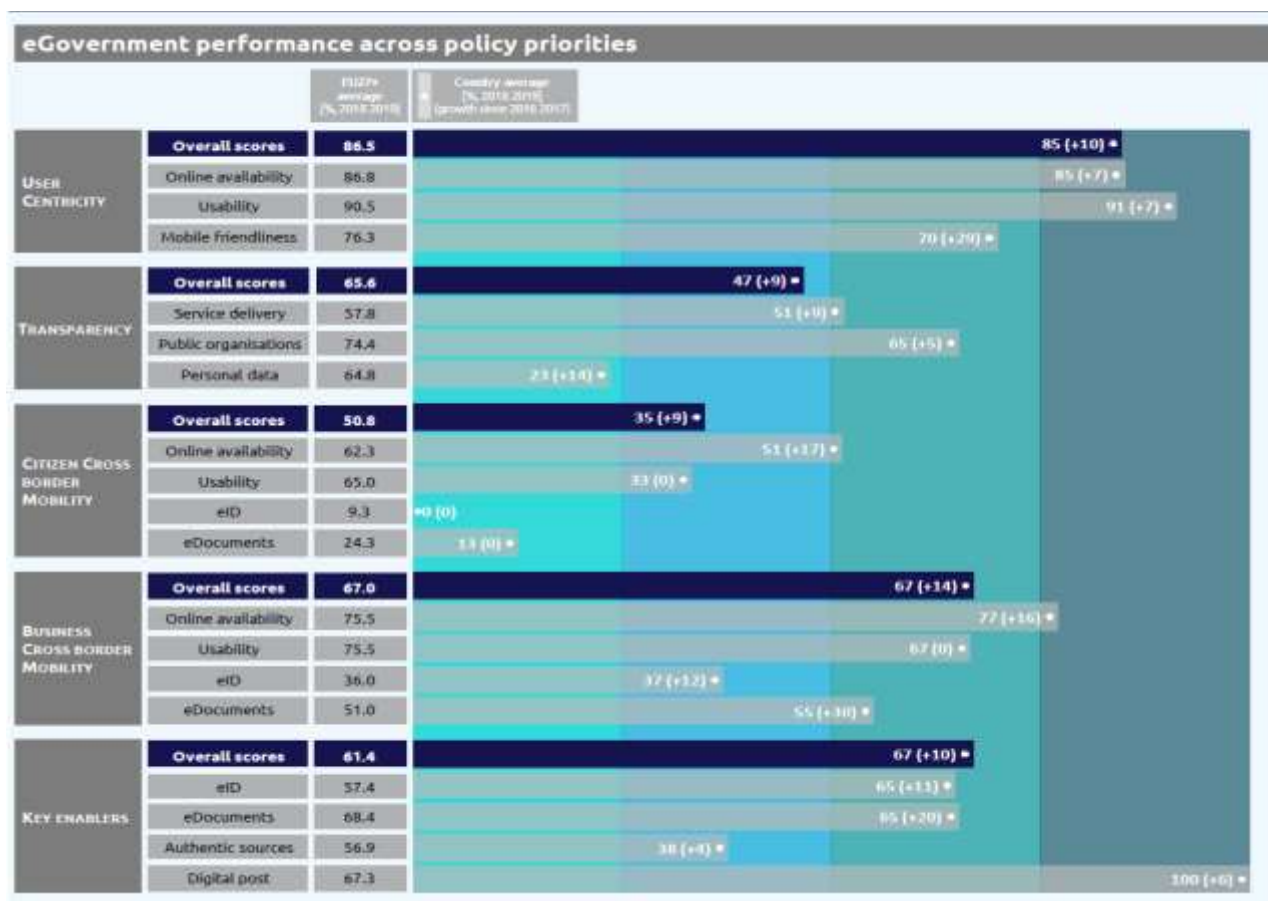
Z celkového pohľadu na štyri základné dimenzie, SR podľa správy z roku 2020 opätovne dosiahla najlepšie skóre pri zameraní na užívateľa (85% pri priemere EÚ 86,5%, čo pre SR predstavuje nárast o 8 percentuálnych bodov). Najnižšie skóre SR opakovane dosiahla v dimenzii cezhraničných služieb pre občanov (35 % pri priemere EÚ 50,8%, pričom SR si polepšila o 9 percentuálnych bodov oproti minulému roku). Najväčšie medziročné zlepšenie skóre nastalo zhodne pri dimenziách cezhraničných služieb pre občanov a kľúčových nástrojoch (pri oboch nárast o 9 percentuálnych bodov). SR si oproti minulému roku polepšila skóre vo všetkých dimenziách (zameranie na užívateľa + 8 p. b., transparentnosť +5 p. b., cezhraničné služby pre občanov +9 p. b., cezhraničné služby pre podnikateľov +5 p. b., kľúčové nástroje + 9 p. b.), pričom v dimenzii kľúčové nástroje dosiahla o 5,6% vyššie skóre ako je priemer EÚ a v dimenzii cezhraničných služieb pre podnikateľov dosiahla rovnaké skóre ako je priemer EÚ (67%).

Medzi nadpriemerne hodnotené indikátory v prípade SR patria eID a elektronické doručovanie (e-schránky) v rámci dimenzie kľúčové nástroje, ako aj eID, eFormuláre a online dostupnosť v dimenzii cezhraničných služieb pre podnikateľov. Indikátor eFormulárov v tejto dimenzii taktiež opätovne zaznamenal najväčší medziročný nárast spomedzi všetkých indikátorov eGovernment Benchmark, a to o 19 percentuálnych bodov, na úroveň 65% oproti priemeru EÚ na úrovni 68,4%. Zásadné zlepšenie hodnotenia tiež pozorujeme pri indikátoroch mobilnej kompatibility (o 18 percentuálnych bodov) a online dostupnosti cezhraničných služieb pre občanov (o 17 percentuálnych bodov).

Mobilná kompatibility je však naďalej najhoršie hodnoteným indikátorom v rámci zamerania na užívateľa. Celkovo je v prípade SR najhoršie hodnoteným indikátorom eID v dimenzii cezhraničnej mobility pre občanov s dlhodobým skóre 0%. Príčinou tu môže byť aj to, že prostredie elektronických služieb a informácie o nich nie sú dostupné v anglickom jazyku a prípadne iných jazykoch. Užívateľ zo zahraničia sa preto v službách nedokáže samostatne zorientovať a použiť ich.

Celkovo najvyššie hodnoteným indikátorom, ktorý aj najvýraznejšie prekonáva priemer EÚ, je elektronické doručovanie (e-schránka). SR tu dosiahla skóre 100% oproti priemeru EÚ v hodnote 67,3%. Naproti tomu, v porovnaní s minulým rokom zaznamenalo 6 indikátorov stagnujúcu hodnotu (indikátory použiteľnosť, eID, eFormuláre v dimenziách cezhraničná mobilita pre podniky a cezhraničná mobilita pre občanov). SR naďalej veľmi výrazne zaostáva za priemerom EÚ v dvoch indikátoroch, ktoré sa medziročne darí zlepšovať iba o niekoľko bodov. Ide o transparentnosť osobných údajov hodnotenú na úrovni 23% (pri priemere EÚ 64,8%) a využitie údajov z referenčných registrov v procese poskytovania služieb so skóre 38% (pri priemere EÚ 56,9%).

Z hľadiska štyroch testovaných životných situácií sú v prípade SR najlepšie hodnotené pravidelné podnikateľské operácie (76,1%, pri priemere EÚ 76,9%). Najhoršie hodnotenou je životná situácia vlastníctvo a používanie auta so skóre 57,1%, pri priemere EÚ 62,2%. Celkovo štyri životné situácie hodnotené v roku 2019 získali vyššie skóre ako životné situácie, ktoré boli hodnotené v roku 2018.

3.3 Odpočet úrovne pokroku meraného indexom OECD Going Digital

Ukazovatele úrovne pokroku meraného indexom OECD Going Digital sú dostupné za rok 2019, pričom hodnoty boli publikované v marci 2020. Ďalšie hodnotenie bude dostupné opäť v marci – apríli 2021. OECD v tomto indexe hodnotí inú skupinu krajín, ako EUROSTAT, pričom používa aj inú metodológiu merania.¹⁴⁾ Skóre OECD je merané a porovnávané v skupine krajín OECD.

Vybrané relevantné ukazovatele zo štruktúry indexu	Skóre SR	Skóre OECD
Podiel jednotlivcov (16 – 74 rokov) používajúcich internet na interakciu s verejnými inštitúciami	64%	63%
Pevné širokopásmové pripojenie na internet (počet odberateľov na 100 obyvateľov)	63	68
Mobilné širokopásmové pripojenie na internet (počet odberateľov na 100 obyvateľov)	50	64
Podiel domácností so širokopásmovým pripojením na internet	79%	86%

14) <https://goingdigital.oecd.org/en/countries/svk/>

4. Legislatívna oblasť informatizácie

Právny rámec fungovania digitálneho priestoru (najmä e-Governmentu) musí byť priebežne aktualizovaný v nadväznosti na požiadavky praxe. Ide o dôležité poslanie ÚOŠS.

Základným piliermi pre informatizáciu verejnej správy sú:

- zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“),
- zákon o ITVS,
- zákon proti byrokracii,
- pripravovaný zákon o údajoch.

Zákon o ITVS, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.5.2019 priniesol systémovú zmenu správy v oblasti ITVS, ktorá sa týka hlavne rozšírenia povinností pre jednotlivé inštitúcie verejnej správy v oblasti správy (vedenia a riadenia) IT, to znamená od samotného plánovania, obstarania, implementácie IT, až po monitoring a hodnotenie IT. Zákon o ITVS zároveň ustanovil najmä pre správcov a prevádzkovateľov informačných systémov verejnej správy prechodné obdobie na prispôbenie sa novým povinnostiam vyplývajúcim pre nich z novej právnej úpravy.

Rok 2020 sa niesol najmä v znamení prípravy a vydania vykonávacích predpisov v oblastiach, v ktorých úpravu podrobností, či iných náležitostí regulácie zákon o ITVS predpokladá.

Všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré boli vydané na základe splnomocňovacieho ustanovenia zákona o ITVS sú:

- Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1.5.2020,
- Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1.5.2020,
- Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá nadobudla účinnosť dňa 30.6.2020.

Predmetné vyhlášky v zásadnej miere predstavujú kontinuitu k štandardom ISVS. Oblasť projektového riadenia a bezpečnosti bola ponechaná na úpravu osobitnými vykonávacími predpismi.

Doplnenia a zmeny sa v oblasti technických štandardov dotkli najmä prístupnosti webových sídiel, použitia súborov, webových služieb, poskytovania údajov v elektronickej prostredí, štandardov pre elektronické formuláre a poskytovanie otvorených údajov, ako aj pre podpisovanie elektronických dokumentov. Tiež bol zavedený štandard pre tvorbu názvoslovia elektronických služieb a v dátových štandardoch upravený štandard pre zverejňovanie zdrojového kódu.

V rámci projektového riadenia je vo vyhláške Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov aplikovaný komplexný prístup pre riadenie projektov prostredníctvom princípov programového riadenia. Cieľom právnej úpravy je tak dosiahnuť efektívnejšie riadenie IT projektov, presnejšie vyšpecifikovaných zadaní, ktoré vstupujú do procesu verejného obstarávania a kvalitnejšie riadenie celého životného cyklu projektu.

Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy upravuje jednotlivé kategórie ITVS a podrobnosti o spôsobe zaradovania do týchto kategórií, ako aj podrobnosti o bezpečnosti ITVS, obsahu bezpečnostných opatrení, obsahu a štruktúre bezpečnostného projektu a rozsahu bezpečnostných opatrení v závislosti od klasifikácie informácií a od kategorizácie sietí a informačných systémov.

Legislatíva je kontinuálny proces vychádzajúci z používateľskej praxe a vytvárajúci nevyhnutnú podporu pri realizácii informatizácie.

5. Participácia zainteresovaných subjektov

5.1 Spolupráca s účastníkmi a verejnosťou

Pre zlepšenie komunikácie smerom na odbornú verejnosť a na orgány riadenia boli v roku 2017 vytvorené pracovné skupiny k strategickým prioritám informatizácie, ako poradné orgány ministerstva, ktoré sa podieľajú na príprave, tvorbe, pripomienkovaní a prerokúvaní zámerov, cieľov a aktuálnych tém v oblasti informatizácie verejnej správy.

Členmi vyššie uvedených pracovných skupín sú zástupcovia orgánov riadenia, vrátane samospráv, ako aj zástupcovia súkromného sektora z oblasti IT. Pre prioritné oblasti ministerstvo zriadilo 8 pracovných skupín,¹⁵⁾ a to

- Governance a Delivery,
- Strategická architektúra,
- Lepšie dáta,
- Lepšie služby,
- Vládny cloud,
- Verejné obstarávanie IT,
- Kybernetická bezpečnosť,
- Samospráva.

V rokoch 2017 až 2020 bolo vydaných 18 odporúčajúcich dokumentov podľa kapitoly 9 NKIVS, ktoré sú zverejnené na portáli ministerstva.¹⁶⁾ Na ich vypracovaní sa podieľali aj predmetné pracovné skupiny.

Okrem toho je dlhodobo od roku 2006 aktívna Komisia pre štandardizáciu ITVS, ako poradný a konzultačný orgán ministerstva, ktorej cieľom je odborná príprava návrhov na zavedenie nových štandardov, zmenu alebo zrušenie existujúcich štandardov pre ITVS a jej deväť pracovných skupín na štandardizáciu technických štandardov ITVS.

Činnosť pracovných skupín je obojstranne hodnotená pozitívne, pretože zabezpečuje vysokú participáciu odbornej verejnosti a orgánov riadenia na jednotlivých iniciatívach v oblasti informatizácie.

Na riadenie informatizácie slúži MetaIS, ktorý je verejne dostupný. MetaIS je nástrojom na evidenciu plánovaných a prevádzkovaných aktív IT v jednotnej štruktúre, na ktorej sa podieľajú všetci správcovia ITVS.

MetaIS poskytuje prostredie pre efektívne riadenie životného cyklu aktív IT a ich monitoring. Z centrálnej databázy sa na základe vytvorených vzťahov generujú ďalšie entity, napr. koncepcie rozvoja IT, dokumentáciu projektov rozvoja IT, referenčné údaje, technologická architektúra IT, vzťahy na rozpočet a podklady na publikovanie atribútov koncových služieb na národnom prístupovom bode www.slovensko.sk.

Systém poskytuje kolaboračnú platformu na pripomienkovanie, schvaľovanie a publikovanie štandardov, referenčných údajov, základných číselníkov, centrálného modelu jednoznačných identifikátorov a nástroj na modelovanie architektúry IT a činnosť pracovných skupín.

15) <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/pracovne-skupiny/pracovne-skupiny-k-strategickym-prioritam-informatizacie/index.html>

16) <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/strategie-priority-nikvs/index.html>

5.2 Dohľad nad dodržiavaním NKIVS

Ciele a princípy definované v NKIVS sa premietajú v nasledujúcich kľúčových procesoch ministerstva:

- a) pri hodnotení a schvaľovaní koncepcií rozvoja informačných technológií vo verejnej správe (ďalej len „KRIT“),
- b) pri hodnotení a schvaľovaní zámerov projektov IT, z hľadiska spôsobu aplikovania princípov NKIVS,
- c) v rámci pripomienkovania a posudzovania vplyvov na informatizáciu legislatívnych a nelegislatívnych materiálov predkladaných na rokovanie vlády SR v zmysle Jednotnej metodiky¹⁷⁾ pri schvaľovaní efektívnosti v rámci medzirezortného programu 0EK.¹⁸⁾

Dohľad nad dodržiavaním stratégie NKIVS má priestor na zlepšenie najmä v kontexte vzťahu medzi národnou a rezortnou koncepciou. V prvom rade je nutné previazať stratégie rezortov s finančnými zdrojmi, ktorými sú fondy EÚ a štátny rozpočet v časti výdavkov na IT. Ministerstvo schvaľuje KRIT 50-tim subjektom v prípade, že plánujú projekty IT. KRIT obcí sa spracúvajú v MetaIS, avšak ministerstvo ich neschvaľuje, táto úloha je v kompetencii štatutára obce. Proces tvorby rezortných koncepcií bude potrebné pretransformovať v nadväznosti na zákon o ITVS a pripravovanú NKIVS.

Správcovia ITVS informovali ministerstvo o svojich zámeroch v oblasti rozvoja IT vždy v dostatočnom časovom predstihu, bez ohľadu na zdroj financovania. Pri navrhovaní budúceho rozvoja IT, ktoré budú správcovia chcieť vybudovať alebo rozvíjať, budú povinní dodržať filozofiu a ciele NKIVS adresnejšie.

5.3 Centrálna architektúra

V roku 2017 boli vydané dva odporúčacie dokumenty pre oblasť centrálnej architektúry.¹⁹⁾ Centrálna architektúra podrobne ustanovuje princípy referenčnej architektúry, platformu integrácie údajov, zbernicu front-end integrácie, navrhuje pohľad na architektúru verejnej správy z centrálnej úrovne, vrátane definícií zdieľaných služieb a spoločných komponentov. Referenčná architektúra verejnej správy v cloude obsahuje architektúru ISVS vhodnú pre vládny cloud.

Modelovanie segmentovej architektúry nie je zatiaľ povinné, je zavádzané postupne, na báze dobrovoľnosti. Povinné je modelovanie architektúry v rámci štúdií uskutočniteľnosti projektov financovaných z OPII. Ku koncu roka 2020 mal prístup do repozitára MetaIS 12 ÚOŠS a DEUS.

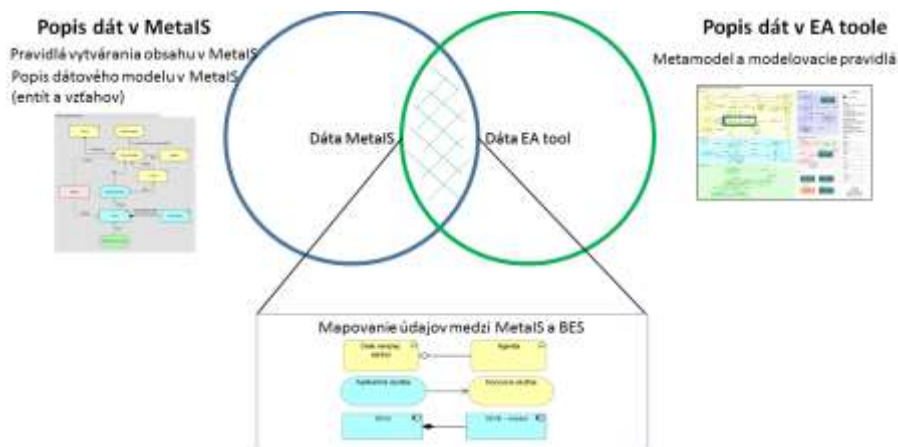
Táto situácia nie je vôbec pozitívna. Tento stav bude potrebné naliehavo zmeniť zavedením povinnosti pre správcov IT ukladať model architektúry do repozitára MetaIS po skončení projektu rozvoja, v čase nasadenia výstupov projektu do prevádzky. Zároveň sa pripravuje automatizovaný hromadný import výsledkov analýz z NP Optimalizácia procesov vo verejnej správe implementovaného na Ministerstve vnútra SR.

Vybrané údaje o aktívach IT a ich vzájomných vzťahoch zaevidované v databáze MetaIS sú prepojené a synchronizované s modelovacím nástrojom, ktorý umožňuje modelovať a rozvíjať architektúru ITVS, optimalizovať, integrovať, dokumentovať a analyzovať architektúru verejnej správy vo všetkých jej úrovniach.

17) <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty>

18) Metodický pokyn ÚPVII č. 3425/2019/oPK-1 na rozpočtovanie nákupu IT v rámci medzirezortného programu 0EK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. <https://programstatneit.sk/>

19) Referenčná architektúra integrovaného ISVS a Referenčná architektúra integrovaného ISVS v cloude. <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/strategie-priority-nikvs/index.html>.

Podstatnou úlohou ministerstva je určovanie centrálnej architektúry ITVS. V roku 2020 bol vypracovaný zoznam nadrezortných centrálnych blokov nadväzujúci na platnú legislatívu a zoznam plánovaných podporných spoločných blokov:²⁰⁾

Ustanovenie predpisu	Predmet
§ 6 zákona o e-Governmente	Ustredný portál verejnej správy
§ 10 ods. 4 zákona o e-Governmente	Modul elektronických schránok
§ 10 ods. 5 zákona o e-Governmente	Autentifikačný modul / autentifikačná časť
§ 10 ods. 6 zákona o e-Governmente	Platobný modul (administratívna časť)
§ 10 ods. 7 zákona o e-Governmente	Modul centrálnej elektronickej podateľne
§ 10 ods. 8 zákona o e-Governmente	Modul elektronických formulárov
§ 10 ods. 9 a § 31a ods. 9 zákona o e-Governmente	Modul elektronického doručovania
§ 10 ods. 10 zákona o e-Governmente	Notifikačný modul
§ 10 ods. 11 zákona o e-Governmente	Modul procesnej integrácie a integrácie údajov (bývalý modul úradnej komunikácie):
	a) jednotné pripojenie a interakcia prístupových miest
	b) procesné riadenie a realizácia elektronickej úradnej komunikácie s orgánmi verejnej moci
	c) výmena elektronických správ medzi orgánmi verejnej moci
	d) jednotný prístup IS k IS OVM na účely výkonu VM elektronicke
	e) integrácia, synchronizácia, referencovanie a jednotný spôsob poskytovania údajov z IS
§ 10 ods. 12 zákona o e-Governmente	f) evidencia oprávnení na získavanie dokumentov a údajov
§ 10 ods. 12 zákona o e-Governmente	Modul dlhodobého uchovávaní elektron. dokumentov a elektronických správ
§ 5 ods. 5 zákona o e-Governmente	Ustredné kontaktné centrum
Pripravovaný zákon o údajoch	Integrovaný informačný systém eDemokracie a otvorenej vlády
Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe	Centrálny informačný systém štátnej služby
Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky	Elektronická zbierka zákonov - SLOV-LEX
§ 12 ods. 2 písm. b) zákona o ITVS	Centrálny metainformačný systém verejnej správy
§ 23a zákona o e-Governmente	Centrálny register elektronických plnomocenstiev
Zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva	Informačno technologický monitorovací systém 2014+
§ 5 zákona č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a CES	Elektronická fakturácia
§ 8 zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie	Register priestorových informácií
§ 4 zákona o ITVS	Govnet
§ 10a ods. 7 zákona o e-Governmente	Cloudové služby v modeli Infraštruktúra ako služba
§ 10a ods. 7 zákona o e-Governmente	Cloudové služby v modeli Platforma ako služba

20) Používateľská príručka MetaIS č. 6546/2020/oSAEG-1. <https://metais.vicemprimier.gov.sk/help>

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám	Inteligentné regulácie (IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020)
§ 5 ods. 4 zákona o e-Governmente	Integrované obslužné miesto
Uznesenie vlády SR č. 689 z 2.11.2011	Zoznam projektov financovaných formou návratnej a nenávratnej finančnej pomoci z verejných prostriedkov.
§ 5a ods. 8 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám	Verejný zoznam povinne zverejňovaných zmlúv.
§ 11, 18 až 23 zákona o ITVS	Kybernetická a informačná bezpečnosť

5.4 Údaje o prevádzke spoločných modulov

5.4.1 Elektronické schránky

Od roku 2020 majú elektronickú schránku aktivovanú všetky právnické osoby.

Občania a fyzické osoby - podnikatelia môžu komunikovať prostredníctvom elektronickej schránky na dobrovoľnej báze. V rámci prípravy zákona o e-Governmente sa uvažovalo o povinnom zavedení elektronických schránok pre fyzické osoby – podnikateľov, ale takáto povinnosť nebola ustanovená zákonom.

Počet elektronických schránok	2018	2019	2020
Počet zriadených elektronických schránok, z toho	6 184 323	6 073 126	6 227 882
fyzické osoby	4 988 151	5 047 690	5 101 416
právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	1 187 090	1 020 179	1 116 814
orgány verejnej moci	n/a	n/a	9652
Počet elektronických schránok aktivovaných na doručovanie, z toho	391 658	442 816	584 722
fyzické osoby	82 906	105 919	145 526
právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	300 082	327 987	429 992
orgány verejnej moci	8753	8910	9204

5.4.2 Elektronické podania a doručovanie úradných zásielok

Jednotlivé úrady majú povinnosť komunikovať elektronicky a zasielať úradné rozhodnutia prostredníctvom centrálného úradného doručovania na ÚPVS (povinnosť platí pre rozpočtové organizácie od 1.11.2018). V závislosti od toho, či adresát rozhodnutia má aktivovanú svoju elektronickú schránku na doručovanie, je mu úradná zásielka doručovaná do schránky alebo listinne poštou.

Počet zásielok cez ÚPVS	2018	2019	2020
Počet podaní na úrady	3 475 046	4 433 025	4 794 059
Počet úradných rozhodnutí	10 952 576	14 375 538	19 762 573
z toho elektronicky	n/a	13 529 395	18 622 714
z toho listinne	n/a	846 143	1 139 859

Úspory pri el. doručovaní	2018 v mil. EUR	2019 v mil. EUR	2020 v mil. EUR
Úradné doručovanie	46,877	60,131	82,828

z toho elektronicky*	n/a	57,916	79,705
z toho listinne**	n/a	2,225	3,123
Elektronické podania***		8,201	7,382
Čas ľudí na poštách****	15,109	20,220	31,035

* pre výpočet úspory bola použitá hodnota 4,28 EUR

** pre výpočet úspory bola použitá hodnota 2,63 EUR

*** pre výpočet úspory bola použitá hodnota 1,85 EUR

**** výpočet úspory bol kalkulovaný cez predpoklad: 1 podanie=30 min. na pošte, minimálna hodinová mzda v roku 2019 - 2,989 EUR, v roku 2018 - 2,759 EUR, v roku 2020 - 3,333 EUR

Dopady elektronického doručovania na životné prostredie sú kalkulované na základe úspory papiera v prepočte na stromy (1 strom = 80 000 A4, 1 rozhodnutie = 4 listy formátu A4) a znamenali za rok 2018 – 548, 2019 – 719 a 2020 – záchranu 931 stromov.

5.4.3 Služby modulu elektronických platieb prostredníctvom IS pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov

Od roku 2018 je možná platba kartou online priamo z elektronickej schránky na ÚPVS. Prvými službami zapojenými do tohto systému bolo 25 elektronických služieb Ministerstva vnútra SR (napr. pobytu občanov, matričné služby, služby eID a služby súvisiace s dopravným inšpektorátom) a jedna služba ÚPVS (žiadosť o opätovnú aktiváciu elektronickej schránky na doručovanie).

V roku 2019 pribudlo 66 služieb s možnosťou online platby kartou. Išlo o služby Ministerstva dopravy a výstavby SR (agenda Jednotného informačného systému v cestnej doprave), Ministerstva spravodlivosti SR (exekučné a upomínacie konanie) a služba Generálnej prokuratúry SR (výpis/odpis z registra trestov).

V roku 2020 pribudlo 14 elektronických služieb s možnosťou online platby kartou. Išlo o služby Ministerstva spravodlivosti SR (obchodný register) a Ministerstva vnútra SR (živnostenský register a výpis z registra mimovládnych neziskových organizácií).

Počet elektronických služieb s možnosťou úhrady cez platobnú kartu:

Rok	Počet služieb
2018	26
2019	66
2020	14

Príkazy na úhradu vytvorené cez ÚPVS	2018	2019	2020
Vystavené príkazy na úhradu cez ÚPVS (počet)*	7 878	26 434	71 301
z toho uhradené cez platobnú bránu - virtuálny kiosk (eSchránka - platba kartou, webová/mobilná aplikácia Slovenskej pošty)	3 479	12 582	33 541
z toho uhradené inak (prevodný príkaz, poštová poukážka, kiosk)	3 920	10 053	30 192
z toho neuhradené	479	3 799	7 568
Vystavené príkazy na úhradu cez ÚPVS (EUR)	747 321	2 440 453	5 637 375
z toho uhradené cez platobnú bránu - virtuálny kiosk (eSchránka - platba kartou, webová/mobilná aplikácia Slovenskej pošty)	204 463	953 242	2 049 096
z toho uhradené inak (prevodný príkaz, poštová poukážka, kiosk)	514 881	1 058 892	3 166 230

z toho neuhradené	27 977	428 319	422 049
-------------------	--------	---------	---------

* V uvedenom počte sa nenachádzajú príkazy vytvorené prostredníctvom modulu elektronických platieb za iné ako správne a súdne poplatky. Tieto nie je momentálne možné platiť kartou online cez platobnú bránu.

Zo štatistiky vidieť väčší pomer využívania platby kartou oproti iným spôsobom úhrady. Platbu kartou využili občania pri 33 541 službách, pričom cez iné spôsoby úhrady zaplatili za 30 192 služieb.

5.4.4 Prístupy na portál slovensko.sk

Medziročne vidieť pravidelný nárast prístupov na portál, pričom najnavštevovanejšou ostáva úvodná stránka portálu, nasleduje elektronická služba Všeobecná agenda a v tesnom závесе za ňou je sekcia Na stiahnutie, kde si používatelia môžu stiahnuť potrebný softvér pre účely úspešnej elektronickej komunikácie.

	2018	2019	2020
Počet prístupov na slovensko.sk	17 558 133	21 982 647	27 435 249
Počet vybavení v Kontaktnom centre	79 664	76 413	100 389

5.4.5 Poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb

V súvislosti s novelou zákona č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) s účinnosťou od 1.8.2019 prešlo z NBÚ na NASES poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb pre všetky orgány verejnej moci (vrátane samosprávy):

- vyhotovovania a overovania kvalifikovaných certifikátov pre elektronickú pečať,
- vyhotovovania kvalifikovaných elektronických časových pečiatok (v roku 2020 cca k 20 mil. dokumentov),
- vyhotovovania a overovania kvalifikovaných certifikátov pre elektronický podpis formou mandátneho certifikátu.²¹⁾

Slovenská národná certifikačná autorita	2020
Počet vydaných certifikátov pre elektronickú pečať pre OVM	1809
Počet vydaných mandátnych certifikátov pre elektronický podpis pre OVM	1992

V roku 2020 boli kvalifikované dôveryhodné služby NASES certifikované externým audítorom (QSCert) na základe kontrolného auditu. NASES obhájila štatút kvalifikovaného poskytovateľa pre kvalifikované elektronické služby.

5.4.6 Prihlasovanie cez eIDAS k službám SR

Pre subjekty verejného sektora členských štátov EÚ²²⁾ platí povinnosť uznávať prostriedky elektronickej identifikácie vydané v inom členskom štáte EÚ na účely prístupu k službám verejnej správy.

Pre zahraničné fyzické osoby je prihlasovanie umožnené prostredníctvom eIDAS Node ÚPVS, z ktorého sa môžu prihlásiť aj na špecializované portály integrované na autentifikačný modul ÚPVS od roku 2019. Prostriedky elektronickej identifikácie členských štátov EÚ sú notifikované a akceptované postupne.²³⁾

Držitelia slovenských eID alebo slovenských dokladov o pobyte cudzinca s čipom môžu využívať elektronické služby verejného sektora v krajinách EÚ: Belgicko, Česko, Dánsko, Estónsko,

21) <https://www.nases.gov.sk/doveryhodne-sluzby/index.html>

22) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23.7.2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES.

23) <https://www.slovensko.sk/sk/eidas/informacie-o-prihlaseni-cez-ei>

Holandsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko.

Členské štáty EÚ mali povinnosť sprístupniť svoje elektronické služby určené pre občanov iných štátov občanom SR a cudzincom s pobytom v SR do 18.12.2020. Túto povinnosť nespĺnili: Bulharsko, Cyprus, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Írsko, Malta, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko a Švédsko. Uvedené štáty boli oslovené k súčinnosti.

Počet prihlásení na slovenské portály zahraničnými prostriedkami elektronickej identifikácie za rok

- 2019: 89 prihlásení,
- 2020: 1 435 prihlásení.

Počet prihlásení na zahraničné portály slovenskými prostriedkami (eID alebo doklad o pobyte) za rok

- 2019: 0
- 2020: 14 902 prihlásení.

6. Plán realizácie informatizácie verejnej správy

Detailný akčný plán informatizácie verejnej správy definuje aktivity na dosiahnutie cieľov informatizácie v období 2017 až 2023. Detailný akčný plán bol zosúladený s výstupmi zo schválených strategických priorít.¹⁶⁾ Akčný plán informatizácie verejnej správy definuje aktivity pre realizáciu všetkých cieľov definovaných NKIVS.

Detailný akčný plán informatizácie verejnej správy definuje v rámci celkovej množiny aktivít nasledujúce priority:

- realizácia princípu „jedenkrát a dost“ (v rámci oblasti Lepšie dáta),
- kvalitnejšie poskytovanie služieb občanom a podnikateľom (v rámci oblasti Lepšie služby),
- zvyšovanie efektivity verejnej správy vďaka vládne cloudu (v rámci oblasti “Zdieľané služby vládneho cloudu”) a hybridnému režimu jeho fungovania.

Témy Detailného akčného plánu informatizácie verejnej správy na roky 2017 – 2020 sa naplňajú najmä prostredníctvom NP a DOP financovaných z OPII.

6.1 Audit projektov OPII

V nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 257 z 28.4.2020²⁴⁾ ministerstvo v roku 2020 vykonalo audit projektov financovaných z OPII. Predmetom overovania bolo 52 NP v hodnote 503,6 mil. EUR. Išlo o NP v implementácii, ako aj v procese konania žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Okrem toho boli predmetom overovania, vzhľadom na ich strategický význam, aj 2 NP zo zásobníka projektov v sume 38,5 mil. EUR.

Dôvodom vykonania auditu bolo:

- uistenie sa o optimálnom nastavení NP a zabezpečenie ich transparentnej a efektívnej implementácie,
- oboznámenie vedení rezortov, prijímateľov, na riziká v jednotlivých NP.

Nejednalo sa o vykonanie odborného hodnotenia v zmysle pravidiel fondov EÚ. Pri posúdení NP boli použité kritériá hospodárnosti, transparentnosti a efektívnosti, najmä:

- zmysluplnosť dôvodov na realizáciu NP a primeranosť riešenia k týmto dôvodom,

24) Úloha B.1. uznesenia vlády SR č. 257 z 28.4.2020 k Návrhu opatrení financovaných z operačných programov európskych štrukturálnych a investičných fondov na boj s pandémiou COVID-19 a odstraňovanie a zmiernenie jej dôsledkov.

- stav NP z pohľadu implementácie, najmä z pohľadu stavu verejného obstarávania a stavu súvisiaceho NP financovaného z Operačného programu Efektívna verejná správa, ak to bolo relevantné,
- relevantné pripomienky ÚHP a RedFlags Slovensko.Digital zo schvaľovacieho procesu štúdie uskutočniteľnosti,
- preverenie nevyhnutnosti navrhovaných vlastností/modulov, najmä z pohľadu duplicity k existujúcim spoločným alebo centrálnym blokom alebo k podobnej funkcionalite v iných projektoch a z pohľadu nutnosti na zaistenie cieľov NP,
- rizikovosť implementácie z hľadiska miery zapojenia interných kapacít v hlavných aktivitách projektu a prevencia pred vendor lock-in stavom.

Výsledkom overovania je rozdelenie NP do 3 kategórií podľa výsledku auditu, a to projekty:

- ktoré môžu pokračovať v implementácii po zapracovaní pripomienok MIRRI - 37 projektov v celkovej hodnote 347,6 mil. EUR,
- pri ktorých je potrebná úprava - 8 projektov,
- navrhnuté na zrušenie – 6 projektov v implementácii s alokáciou 31 mil. EUR a 1 projekt pred uzavretím zmluvy o NFP v alokácii 14,6 mil. EUR.

Dôsledkom bolo uvoľnenie 60 mil. EUR, ktoré boli použité na odstraňovanie a zmiernenie dôsledkov pandémie COVID-19. Zníženie alokácie OPII o 60 mil. EUR schválila EK dňa 30.6.2020. Išlo o zníženie z alokácie 736 940 302 EUR na 676 940 302 EUR.

Za účelom zabezpečenia transparentnej a efektívnej implementácie IT projektov bol následne predložený materiál na rokovanie vlády SR.²⁵⁾ Materiál Základné princípy realizácie IT projektov financovaných z verejných zdrojov a zdrojov EÚ obsahuje päť základných princípov, ktoré boli identifikované na základe skúseností z implementácie projektov OPII, ktoré je vhodné aplikovať na všetky IT projekty financované z verejných zdrojov, vrátane zdrojov EÚ.

Povinnosť dodržiavať základné princípy a postupy pri implementácii IT projektov sa vzťahuje aj na všetky orgány riadenia a ich podriadené organizácie a podniky v ich pôsobnosti.

6.2 Národné projekty OPII

V rámci OPII sú implementované NP, ktoré naplňajú ciele informatizácie. Zoznam schválených a neschválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok je zverejňovaný na portáli Riadiaceho orgánu OPII. Implementovaných je nasledujúcich 46 NP:

Kód	Názov projektu	Prijímateľ
NFP311070A KF2	Národné kompetenčné centrum pre vysokovýkonné počítanie	Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied
NFP311070A BN5	Konsolidovaná analytická vrstva - využitie dát pre zlepšenie fungovania inštitúcií verejnej správy	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070A 172	Cloud Ministerstva vnútra SR	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070M 898	Centrálny ekonomický systém	Ministerstvo financií SR
NFP311070M 992	Informačný systém Obchodného registra SR	Ministerstvo spravodlivosti SR
NFP311070P 364	Centrálny informačný systém štátnej služby	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby
NFP311070P 371	Migrácia IS obcí do vládneho cloudu – plošné rozšírenie IS DCOM – 2. etapa	DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska
NFP311070P 508	Efektívny manažment údajov v prostredí Sociálnej poisťovne	Sociálna poisťovňa

25) Uznesenie vlády SR č. 654 zo 14.10.2020 návrhu Základných princípov realizácie IT projektov financovaných z verejných zdrojov a zdrojov EÚ.

NFP311070P949	Informačný systémCentra právnej pomoci	Centrum právnej pomoci
NFP311070Q565	Dátová integrácia: prístupnenie údajovej základne verejnej správy vrátane otvorených údajov prostredníctvom platformy dátovej integrácie	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070Q805	Zavedenie služieb Platform as a Service	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070Q843	Fáza 1: IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020	Ministerstvo hospodárstva SR
NFP311070R857	Zvyšovanie užitočnej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby
NFP311070S146	Rozvoj platformy integrácie údajov (centrálne integračná platforma) a Manažment osobných údajov	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070S795	Digitálne pracovné prostredie zamestnanca Ministerstva vnútra SR	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070S799	Riadenie procesov a dát pre OÚ, PZ a HaZZ	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070S800	Centrálne komponenty správneho konania vo verejnej správe	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070T480	Národný systémriadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070T621	Integrovaný systémúradov verejného zdravotníctva	Úrad verejného zdravotníctva SR
NFP311070T773	Elektronizácia služieb Národného inšpektorátu práce	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NFP311070T924	eInklúzia prostredníctvom komplexného elektronického riešenia problematiky parkovania osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska
NFP311070U835	Zabezpečenie efektívneho používania služieb ESO1 poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na celom území SR (projekt ESO1 – D)	Národné centrum zdravotníckych informácií
NFP311070V174	Komplexný analytický nástroj pre podporu ekonomickej regulácie	Ministerstvo zdravotníctva SR
NFP311070V261	Jednotný prístup k priestorovým údajom a službám (JPPÚS)	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP311070V393	Informačný systémKancelárie Najvyššieho súdu	Kancelária Najvyššieho súdu SR
NFP311070V529	Optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže	Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže
NFP311070V577	Projekt rozvoja IS pre elektronické služby RÚ	Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
NFP311070V649	Online procesy eZdravia	Národné centrum zdravotníckych informácií
NFP311070V780	Monitorovací systém pre reguláciu a štátny dohľad (MSRŠD)	Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
NFP311070W521	Zefektívnenie štátneho dozoru v starostlivosti o životné prostredie	Slovenská inšpekcia životného prostredia
NFP311070W741	Informačný systémelektronickej fakturácie (IS EFA)	Ministerstvo financií SR
NFP311070W958	Pamiatkový informačný systém	Pamiatkový úrad SR
NFP311070X185	Informačný systém- Živnostenský register	Ministerstvo vnútra SR
NFP311070X430	Centrálne API Manažment Platforma (Platforma pre publikovanie služieb štátu cez Open API)	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070X523	Elektronizácia služieb regionálneho a vysokého školstva SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
NFP311070X548	Redizajn siete GOVNET	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby
NFP311070X699	Modernizácia dávkových agend Sociálnej poisťovne (MODA)	Sociálna poisťovňa
NFP311070X879	Výbudovanie nosnej infraštruktúry bezpečného informačno-komunikačného systému FS SR	Finančné riaditeľstvo SR

NFP311070Y061	Jednotný informačný systém štatistických údajov	Štatistický úrad SR
NFP311070Y211	Rozšírenie portfólia služieb a inovácia služieb elektronického zdravotníctva	Národné centrum zdravotníckych informácií
NFP311070Y382	Výbudovanie Centra simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti – Fáza 1	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070Y652	Otvorené údaje 2.0 - Rozvoj centrálnych komponentov pre kvalitné zabezpečenie otvorených údajov	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
NFP311070Y855	Centralizovaný systémsúdneho riadenia – CSSR	Ministerstvo spravodlivosti SR
NFP311070Z155	Systém verejného obstarávania	Úrad pre verejné obstarávanie
NFP311070Z782	Zvýšenie kapacity vládneho cloudu v Datacentre Kopčianska – fáza 1	Ministerstvo vnútra SR

6.3 Dopytovo orientované projekty OPII

V roku 2020 bola vyhlásená jedna výzva – Moderné technológie. Predmetom podpory boli : Podpora migrácie na Open Source, Implementácia chatbotu v portáloch verejnej správy a Implementácia informačných systémov inteligentného mesta a regiónu. Zásobník projektov OPII je od jeho začiatku dostupný na portáli MIRRI. Stránka je priebežne aktualizovaná podľa schvaľovaných projektov. Do 31.12.2020 bolo z celkového počtu predložených projektov (727) zazmluvnených 528 DOP, z toho 486 projektov pre samosprávu.

Veľmi pozitívne hodnotíme verejné prerokúvanie štúdií uskutočniteľnosti projektov OPII, ktoré sa realizuje pre NP aj DOP, ktoré prispievajú k zvýšeniu kvality spracovania štúdií a verejnému dohľadu nad pripravovanými projektmi. Rovnako aj verejná dostupnosť konzultovaných a schválených štúdií uskutočniteľnosti projektov, ktoré sa spracúvajú a sú dostupné v MetaIS, umožňuje verejný dohľad nad implementáciou projektov.

Zodpovednosť za detailné riešenie projektu, vypracovanie zámeru, štúdie uskutočniteľnosti a následnú realizáciu formou zabezpečenia implementácie príslušného projektu, nesie príslušný gestor podľa príslúchajúcej kompetencie alebo objektívne určený gestor.

6.4 Posudzovanie efektívnosti výdavkov

Ciele, princípy a priority NKIVS sa nevzťahujú len na výdavky OPII a Operačný program Efektívna verejná správa, ale na všetky operačné programy, vrátane IT výdavkov financovaných zo štátneho rozpočtu. Od začiatku roka 2017 prebieha koordinácia medzirezortného programu OEK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu, prostredníctvom ktorého sú financované výdavky na IT zo štátneho rozpočtu.

Stanovisko gestora, ktorým je MIRRI, slúži ako podklad k rozpočtovým opatreniam, ktoré rezorty (účastníci programu OEK) predkladajú na schválenie Ministerstvu financií SR. Medzirezortný program OEK poskytuje dohľad nad čerpaním finančných prostriedkov v rámci celej štátnej správy s cieľom rozšírenia v budúcnosti aj na iné vybrané subjekty verejnej správy. V roku 2020 MIRRI posúdilo 936 Oznámení o IT výdavkoch a 123 Žiadostí o IT výdavok v celkovej výške cca 354 mil. EUR.²⁶⁾ Za rok 2020 bolo na bežné výdavky čerpaných 367,97 mil. EUR a na kapitálové výdavky 133,15 mil. EUR.

26) <https://programstatneit.sk/>

V roku 2020 ministerstvo pripravilo aktualizáciu Metodického pokynu Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 3425/2019/oPK-1 na rozpočtovanie nákupu IT v rámci medzirezortného programu OEK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. Časť Rozpočtového informačného systému Ministerstva financií SR je integrovaná s MetaIS. Je teda možné v reálnom čase sledovať výdavky na ISVS, ktoré majú svoj špecializovaný prvok v rámci RIS.

Jedným z dokumentov, ktorý je úzko spätý s posudzovaním efektívnosti výdavkov, je povinnosť prednostne pristupovať k platným a účinným centrálnym IKT zmluvám²⁷⁾ na nákup produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT verejnej správy s cieľom efektívneho a hospodárneho vynakladania finančných prostriedkov verejnej správy.

Nedostatkom, na ktorom treba pracovať do budúcnosti, je odstránenie vendor lock-in stavu, teda závislosti na jednom dodávateľovi. V roku 2020 sa uskutočnili aktivity a pomoc zo strany MIRRI smerom na rezorty pri odstraňovaní tohto neželaného stavu.

6.5 Odporúčania na zlepšenie riadenia IT

V roku 2020 vláda schválila materiál Informatizácia 2.0 - Revízia výdavkov.²⁸⁾ V súlade s Implementačným plánom revízie pre rok 2020²⁹⁾ ministerstvo ako gestor alebo spolugestor plnilo čiastkové úlohy nasledovne:

6.5.1 Plnenie opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu 2.0 v roku 2020

		Čiastkové úlohy opatrení	Zodpovednosť	Termín	stav
1	2.1	Publikovanie služieb, ktoré predstavujú 20 % prioritných 117 eGOV služieb sledovaných eGOV benchmarkom na základe analýzy trhu (celkový počet zákazníkov).	SISIA	31.12.2020	
2	2.2	Publikovanie služieb, ktoré predstavujú 100 % SDG služieb (23).	SISIA	31.12.2020	
3	3.1	Vo vyhláske č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov konkretizovať pre OVM postup pre povinnosť publikovať otvorený zdrojový kód získaný v rámci uplatňovania zákona o ITVS a EUPL licencie.	SITVS	31.12.2020	
4	3.2	Vytvorenie verejne dostupného webového priestoru s možnosťou ukladania otvoreného zdrojového kódu získaného v rámci uplatňovania povinností zákona o ITVS a EUPL licencie. ³⁰⁾	SITVS	31.12.2020	
5	8.1	Vo vyhláske č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov definovať pre veľké projekty, zmenové a servisné požiadavky povinnosť realizovať pilotné overenie navrhovaného konceptu pred predložením manažérskych a špecializovaných produktov definovaných vo vyhláske č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov (projektový zámer a business case).	SITVS	31.12.2020	
6	9.1	Upraviť MetaIS pre evidenciu projektov.	SITVS	31.12.2020	
7	9.2	Zaviest' povinnosť evidovať projekty, CR a nové SLA v MetaIS s napojením na rozpočet podľa pravidiel definovaných v rámci vyhlásky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov.	SITVS	31.12.2020	
8	11.1	Vytvorenie role / kancelárie produktového manažmentu na MIRRI (opis činností, procesy).	SITVS	31.12.2020	
9	12.1	Publikovať metodiku monitorovania nákladov IT systémov, po nasadení	SITVS	31.12.2020	

27) Uznesenie vlády SR č. 286 y 12.6.2019 k povinnosti prednostne pristupovať k platným a účinným centrálnym IKT zmluvám.

28) Uznesenie vlády SR č. 297 z 18.5.2020 k Programu stability SR na roky 2020 až 2023.

29) https://www.vlada.gov.sk/data/files/7919_implementacny-plan-2020-revizia-vydavkov-na-informatizaciju.pdf

30) § 31 vyhlásky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie v verejnej správe, Centrálny repozitár zdrojových kódov.

		systémov nad 100K ročne do prevádzky v programovom rozpočte a v MetaIS.			
10	12.2	Publikovať metodiku monitorovania podaní IT systémov (elektronické podania vs. ostatné kanály – telefonické, papierové, atď.), po nasadení systémov nad 100K ročne do prevádzky v MetaIS.	SITVS	31.12.2020	
11	12.5	Prostredníctvom vyhlášky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov zaviesť povinnosť monitorovať merateľné ukazovatele na vyhodnocovanie výkonnosti IT systémov s ročnými nákladmi nad 100 tis. EUR ročne v programovom rozpočte.	SITVS	31.12.2020	
12	13.1	Zaviesť koncepciu tzv. account managementu minimálne pre ÚOŠS, ktoré tvoria 80 % celkových IT výdavkov.	SITVS	31.12.2020	
13	16.1	Publikovať na webe všetky manažérske a špecializované produkty zmenových požiadaviek podľa pravidiel definovaných vo vyhláške č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov v IT.	SITVS	31.12.2020	
14	20.3	Zaviesť povinnosť publikovať všetky jednotkové ceny a množstvo tovarov a služieb vo vopred definovanej jednotnej štruktúre ako prílohu zmluvy.	SISIA	31.12.2020	
15	21.1	Publikovať priemerné sadzby za človekoden jednotlivých rolí spojených s vývojom aplikácií.	SISIA	31.12.2020	
16	22.1	Publikovať vzorovú štruktúru zmluvy na obstaranie SLA.	SITVS	31.12.2020	
17	24.1	V roku 2020 spracovať priebeh 3 rokov spracovať hodnotenie a návrh ďalšieho postupu pre 2 vybrané zmluvy s najvyššími nákladmi.	SISIA	31.12.2020	
18	25.1	Aktualizovať štruktúru výdavkov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie, ktorá bude samostatne evidovať obstaranie SW (licencie), obstaranie a rozvoj aplikácií (MD), personálne náklady na interných IT zamestnancov, obstaranie HW, prenájom SW (cloudové služby), údržbu SW, údržbu HW, údržbu aplikácií a predprojektovú a projektovú prípravu.	SITVS	31.12.2020	
19	26.1	Hodnotiť ekonomickú efektívnosť servisných a zmenových požiadaviek s výdavkami nad 1 mil. eur s DPH.	SITVS	31.12.2020	
20	32.1	Hodnotiť ekonomickú efektívnosť (počet a typ licencie) nakupovaných licencií prostredníctvom CLZ v zmysle vyhlášky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov.	SITVS	31.12.2020	
21	34.2	Publikovať cenové limity na nákup mobilných služieb.	SITVS	31.12.2020	
22	37.1	Vytvoriť predpoklady pre spoplatnenie spotrebovaných cloudových služieb a presun prostriedkov z rozpočtov kapitol na Ministerstvo vnútra SR (v budúcnosti financovanie cloudu z interného predaja služieb).	SITVS	31.12.2020	

V súčasnosti je odpočet na posúdení na MF SR – ÚHP.

6.5.2 Harmonogram opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu 2.0 na rok 2021

		Čiastkové úlohy Opatrení	Zodpovednosť	Termín
1	1.1	V NKIVS uviesť agregovaný ukazovateľ na hodnotenie celkových výsledkov informatizácie so súčasnými a cieľovými hodnotami.	SITVS	31.12.2021
2	1.2	V informácii o plnení NKIVS odpočítavať dosiahnutý posun a formulovať odporúčania na ďalšie obdobie.	SITVS	31.12.2021
3	2.3	Publikovať nedostatky identifikovaných služieb na základe metodiky merania kvality elektronických služieb (výstup Behaviorálnej kancelárie).	SITVS	31.12.2021
4	2.4	V nadväznosti na úlohy 2.1-2.3 publikovať zoznam prioritných služieb na ďalší rozvoj.	SITVS	31.12.2021
5	5.1	V novej verzii NKIVS uviesť požiadavky na nové spoločné moduly.	SITVS	31.12.2021
6	6.5	Zaviesť povinnosť preukázať pri požiadavke na nákup externých služieb ekonomickú efektívnosť voči výkonu služieb internými kapacitami.	SITVS/MF SR	31.12.2021

7	6.6	Schváliť uznesenie vlády na uplatňovanie metodík MF SR a ostatných OVM.	SITVS/MF SR	31.12.2021
8	11.2	Obsadenie produktových manažérov na MIRRI v rozsahu 4 FTE (ekvivalent plného pracovného úväzku).	SITVS	31.12.2021
9	14.1	Zaktualizovať metodický pokyn k príprave štúdie uskutočniteľnosti IT projektov.	SITVS/ÚHP	31.12.2021
10	15.1	Stanoviť pravidlá na delenie IT projektov na čiastkové plnenia, ktoré budú obstarané a dodané samostatne (minimálne oddelenie častí vývoj diela, prevádzka IS a rozvoj IS).	SITVS	31.12.2021
11	17.1	Vypracovať príručku posúdenia IT výdavkov pre rozpočtové sekcie UOŠS.	SITVS	31.12.2021
12	17.2	Schváliť uznesenie vlády na dodržiavanie príručky.	SITVS	31.12.2021
13	17.3	Zaviesť povinnosť predložiť hodnotiaci hárok od rozpočtovej sekcie kapitoly pri RO predkladaných na MF SR.	SITVS/MF SR	31.12.2021
14	17.4	Vytvoriť a online publikovať služby posúdenia IT výdavkov na MIRRI (referenčné jednotkové ceny, limity, kalkulačky).	SITVS	31.12.2021
15	20.1	Publikovať generickú štruktúru položiek v obstarávaní vývoja SW a konzultačných služieb spojených s IS VS.	SISIA	31.12.2021
16	20.2	Publikovať generickú štruktúru položiek v obstarávaní komodít (licencie, HW).	SISIA	31.12.2021
17	22.2	Schváliť uznesenie vlády o povinnosti používať vzorovú zmluvu na SLA.	SITVS	31.12.2021
18	22.3	V metodickom pokyne k príprave štúdie uskutočniteľnosti IT projektov zadefinovať postup pri príprave novej zmluvy na prevádzku alebo rozvoj IS.	SITVS/ÚHP	31.12.2021
19	23.1	Zaviesť povinnosť pre OVM a MIRRI prostredníctvom vyhlášky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov posudzovať nové SLA s hodnotou nad 1mil. EUR ako projekt, ku ktorému bude vydávané stanovisko MIRRI.	SITVS	31.12.2021
20	24.2	V roku 2021 spracovať hodnotenie a návrh ďalšieho postupu pre 3 vybrané zmluvy s najvyššími nákladmi.	SISIA	31.12.2021
21	31.1	V metodickom pokyne k príprave štúdie uskutočniteľnosti IT projektov zadefinovať postup pre porovnanie alternatívnych licenčných modelov.	SITVS/ÚHP	31.12.2021
22	31.2	Certifikovať aspoň 100 cloudových služieb SaaS.	SITVS	31.12.2021
23	31.3	Certifikovať aspoň 50 cloudových služieb PaaS.	SITVS	31.12.2021
24	31.4	Certifikovať aspoň 50 cloudových služieb IaaS.	SITVS	31.12.2021
25	34.1	Publikovať cenové limity na nákup internetových služieb.	SITVS	31.12.2021
26	34.3	Schváliť uznesenie vlády na dodržiavanie cenových limitov a reportovanie aktuálnych cien v zmluvách.	SITVS	31.12.2021
27	35.1	Zabezpečiť pravidelný monitoring alokovanej a reálne spotrebovanej kapacity minimálne v rozsahu VCPU, RAM, storage a na mesačnej báze vykazovať Ministerstvu financií SR (MF SR) a MIRRI.	SITVS/MV SR	31.12.2021
28	36.1	Spolu s MIRRI a MF SR validovať metodiku pre výpočet nákladov spotrebovaných cloudových služieb na základe skutočnej spotreby a alokovanej kapacity.	SITVS/MF SR/MV SR	31.12.2021

7. Záver

NKIVS nadviazala na Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť rastu digitálnej siete novej generácie.³¹⁾ NKIVS priniesla nový pohľad na reformu fungovania štátu pomocou IKT so zámerom zefektívniť výkon verejnej správy, zvýšiť konkurencieschopnosť podnikateľského prostredia, znížiť administratívnu záťaž, posilniť schopnosti štátu podporovať inovácie a pokrok, posilniť otvorenosť verejnej správy, zvýšiť spokojnosť verejnosti s fungovaním štátu a efektívne využívať zdroje potrebné na výkon funkcií verejnej správy.

Ciele, princípy a prístupy stanovené v NKIVS boli adekvátne, niektoré však neboli realizované. Cieľové hodnoty ukazovateľov NKIVS boli nastavené do roku 2020, pričom však projekty OPII budú ukončené k 31.12.2023. Preto bude vhodnejšie v budúcnosti navrhnúť koncepciu až do termínu skončenia operačných programov, ktoré majú prispieť k naplneniu jej cieľov.

Zo šiestich cieľových ukazovateľov NKIVS dospelo dosahovanie stanovených cieľov k 31.12.2020 a predpokladané hodnoty po skončení implementovaných projektov OPII ku koncu roka 2023 nasledovne:

	Cieľ NKIVS	2020			Predpoklad 2023		
1	Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života	4	0	1	5	0	0
2	Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti	1	0	3	4	0	0
3	Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov	1	0	2	2	0	1
4	Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami	1	2	4	6	1	0
5	Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb	4	0	5	5	1	3
6	Bezpečnosť kybernetického priestoru	1	0	0	1	0	0
7	Súvisiace s revíziou výdavkov na informatizáciu	8	0	1	9	0	0
	Spolu	20	2	16	32	2	4
	V percentách	53%	5%	42%	84%	5%	10%

Aby SR mohla dosiahnuť lepšiu úroveň, potrebuje zlepšiť:

- dátovú kvalitu a vzájomnú dátovú interoperabilitu údajov, procesnú integráciu a koordináciu verejnej správy pri informatizácii,
- využívanie moderných prístupov budovania IS už pri verejnom obstarávaní a pri financovaní,
- orientáciu na používateľa a informatizáciu služieb pomocou životných situácií,
- plnenie povinností orgánov riadenia,
- angažovanosť predstaviteľov orgánov verejnej správy a vlastníkov procesov,
- akceptáciu nových trendov v digitalizácii,
- odbúravanie administratívnej záťaže,
- úroveň digitalizácie a automatizácie jednotlivých úkonov príslušných orgánov verejnej správy,
- metodickú a legislatívnu podporu navrhnutých iniciatív,
- monitoring, zber spätnej väzby od účastníkov procesov a včasnú aplikáciu nápravných opatrení,
- stav kvalifikovaných ľudských zdrojov v oblasti IT a ich motiváciu,
- využívanie centrálnych zdrojov infraštruktúry.

31) <http://www.informatizacia.sk/strategicky-dokument/16604s>

Najmenej pozitívne sú hodnoty ukazovateľov pre oblasť manažmentu údajov a oblasť vládneho cloudu, ktorých cieľové hodnoty splnené nebudú. Pre oblasť vládneho cloudu bude potrebné v novej NKIVS podporiť realizáciu ustanovenia § 10a zákona o e-Governmente a ciele nasmerovať najmä na:

- realizáciu nákupu služieb vládneho cloudu prostredníctvom dynamického nákupného systému,
- zavedenie provisioningu, monitoringu a účtovania spotreby vládnych cloudových služieb,
- vybudovanie analytického nástroja na posudzovanie vhodnosti migrácie do vládneho cloudu.

Pre oblasť manažmentu údajov možno konštatovať, že cieľové hodnoty ukazovateľov budú dosiahnuté v neskoršom časovom horizonte, nakoľko boli dobre naštartované aktivity oddelenia dátovej kancelárie ministerstva a oddelenia behaviorálnych inovácií ministerstva a tiež boli iniciované projekty OPII, ktorých výstupy prispievajú k lepšiemu využívaniu údajov.

Štáty sveta v súvislosti s pandémiou COVID-19 pocítili kľúčový význam informatizácie, ktorá umožňuje v každodennom živote tok údajov a informácií, komunikáciu, obchod a spoluprácu ľudí bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. Vo väčšej miere sa začali používať nástroje na efektívnu prácu zamestnancov formou práce z domu, online videokonferencie, vzdelávanie z domu, vybavovanie úradných záležitostí s verejnou správou z domu a elektronické objednávanie tovarov.

Zásadnou oblasťou, ktorá využila elektronické služby na vzdelávanie žiakov a študentov, je rezort Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Tento rezort uviedol začiatkom školského roka 2020 do prevádzky pre základné a stredné školy (pre pedagogických zamestnancov a žiakov) komplexnú vzdelávaciu platformu viki.iedu.sk, ktorú navštevuje viac ako 63 tisíc používateľov a má viac ako 326 tisíc zobrazení mesačne.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom platformy viki.iedu.sk v čase pandemickej situácie spustilo projekt EDU TV, ktorý pomáha učiteľom a žiakom zvládnuť dištančné vzdelávanie. Na platforme je dostupná databáza videí, v ktorých učitelia z celej SR vysvetľujú kľúčové učivo pre jednotlivé vyučovacie predmety, k tomu sú doplnené i pracovné listy. Ku koncu roka bolo natočených viac ako 180 videí, z ktorých 55 bolo zverejnených na uvedenej platforme. Ide o učivo v predmetoch slovenský jazyk, matematika, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia či občianska náuka pre 6. až 9. ročník základných škôl.

V oblasti informatizácie verejnej správy je dôležité pozitívne pôsobenie účastníkov na všetkých úrovniach verejnej správy a v neposlednom rade aj účasť subjektov súkromného sektora na procese zvyšovania kvality informatizácie verejnej správy a prispôsobenie sa aktuálnym potrebám.

V novej NKIVS bude potrebné lepšie nastaviť ukazovatele plnenia, a v prvom rade využiť meranie eGovernment Benchmark EK, z ktorého sú preberané výsledky do indexu DESI pre časť eGovernmentu, EUROSTAT a Revízie výdavkov na informatizáciu. Nie je vhodné zavádzať okrem vymenovaných ukazovateľov ešte ďalšie ukazovatele, pretože ich každoročný odpočet je veľmi pracný, predstavuje administratívnu záťaž veľkého počtu zamestnancov verejnej správy a výsledky majú často malú výpovednú hodnotu s minimálnou pridanou hodnotou.

V nadväznosti na systémovú zmenu, ktorá nastala zákonom o ITVS, bude v roku 2021 pripravená nová NKIVS. V novej NKIVS je potrebné zohľadniť najmä aktualizáciu legislatívy, ciele z programového vyhlásenia vlády SR z roku 2020 - 2024, motivačné faktory vedúce k efektívnejšej verejnej správe, synergiu s jednotlivými politikami EÚ, posilňovanie ekonomiky a zvyšovanie kybernetickej a informačnej bezpečnosti.

Nová NKIVS bude nadväzovať na národné politiky a stratégie SR, napríklad Vízia a stratégia rozvoja SR 2030, Stratégia digitálnej transformácie Slovenska do roku 2030, Priority Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja, Priority SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027, ako aj európske strategické dokumenty týkajúce sa oblasti eGovernmentu.